

Úloha Policie České republiky v prevenci kriminality

Bc. Lucie Prágrová

Diplomová práce
2021

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Lucie Prágrová**
Osobní číslo: **L18228**
Studijní program: **N3953 Bezpečnost společnosti**
Studijní obor: **Bezpečnost společnosti**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Úloha Policie České republiky v prevenci kriminality**

Zásady pro vypracování

1. Proveďte kritickou literární rešerši týkající se prevence kriminality.
2. Charakterizujte prevenci kriminality ve vybrané oblasti a proveďte zhodnocení jejího současného stavu.
3. Navrhněte projekt prevence kriminality ve vybraném regionu.
4. Navržený projekt implementujte.

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. SCHNEIDER, Stephen. Crime prevention: theory and practice. Boca Raton: CRC Press, c2010. ISBN 978-1-4200-6214-4.
2. MATOUŠEK, Oldřich a Andrea MATOUŠKOVÁ, 2011. *Mládež a delikvence: možné příčiny, struktura, programy prevence kriminality mládeže*. Vyd. 3., aktualiz. Praha: Portál. ISBN 9788073678258
3. Zákon č.273/2008 Sb. o Policii České republiky.

Další doporučená literatura dle doporučení vedoucího diplomové práce.

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Marek Tomašík, Ph.D.**
Ústav krizového řízení

Datum zadání diplomové práce: **1. prosince 2020**

Termín odevzdání diplomové práce: **7. května 2021**

L.S.

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 2. prosince 2020

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 1. 8. 2021

Jméno a příjmení studenta: Bc. Lucie Prágrová

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá postavením a úlohou Policie České republiky v rámci plnění úkolů prevence kriminality. Diplomová práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou.

Teoretická část se zabývá historickým vývojem Policie České republiky, jejím organizačním rozdělením a jednotlivými službami. Práce se také věnuje terminologii vztahující se k problematice prevence kriminality se zaměřením na policejní prevenci. V neposlední řadě práce uvádí základní informace o preventivních projektech.

Praktická část charakterizuje Jihomoravský kraj, soustředí se na preventivní programy daného kraje a hodnotí současný stav kriminality. Práce se blíže zaměřuje na město Kyjov a jeho bezpečnostní situaci, na níž je následně navržen preventivní projekt. Na závěr je celá práce doplněna o metodu dotazníkového šetření.

Klíčová slova: Bezpečnost, Jihomoravský kraj, kriminalita, Kyjov, policie ČR, prevence kriminality, preventivní programy a projekty.

ABSTRACT

The diploma thesis deals with position and role of the police of the Czech Republic in the performance of crime prevention tasks. The diploma thesis is divided into two parts – theoretical and practical.

The theoretical part deals with the historical development of the police of the Czech Republic, its organizational division and individual services. The work also deals with terminology related to the issue of crime prevention with a focus on police prevention. Last but not least, the work provides basic information about preventive projects.

The practical part characterizes the South Moravian Region, focuses on preventive programs of the region and evaluates the current state of crime. The work focuses on the city of Kyjov and its security situation, on which a preventive project is subsequently proposed. Finally, the whole work is supplemented by the method of questionnaire survey.

Keywords: Safety, South-Moravian Region, crime, Kyjov, police CR, crime prevention, preventive programs and projects.

Zde bych ráda poděkovala vedoucímu mé diplomové práce panu Mgr. Marku Tomašíkovi, Ph.D., za odborné vedení, nekonečnou trpělivost, ochotu a cenné rady, které mi poskytl při zpracování práce.

Zároveň bych ráda poděkovala všem, kteří mi při zpracování práce poskytli cenné rady a informace a také své rodině, která mi byla po celou dobu velkou oporou.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
CÍLE PRÁCE A POUŽITÉ METODY	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	13
1.1 HISTORIE POLICIE A ČETNICTVA	13
1.2 ORGANIZACE A ŘÍZENÍ	16
1.2.1 Policejní prezidium	17
1.2.2 Útvary s působností na celém území České republiky.....	18
1.2.3 Krajská ředitelství	19
1.3 ETICKÝ KODEX	19
1.4 SLUŽBY POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	20
1.5 MEZINÁRODNÍ POLICEJNÍ SPOLUPRÁCE	22
2 PREVENCE KRIMINALITY.....	24
2.1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	24
2.2 POJEM PREVENCE KRIMINALITY	26
2.3 STRUKTURA PREVENCE KRIMINALITY	27
2.4 ÚROVNĚ PREVENTIVNÍCH AKTIVIT	28
2.5 ZPŮSOB ORGANIZOVÁNÍ PREVENCE KRIMINALITY V ČESKÉ REPUBLICE	29
2.6 SUBJEKTY A OBJEKTY PREVENCE KRIMINALITY.....	30
2.7 SYSTÉM PREVENCE KRIMINALITY V ČESKÉ REPUBLICE	31
2.8 POLICEJNÍ PREVENCE.....	32
2.8.1 Právní úprava preventivní činnosti.....	33
2.8.2 Analytická činnost.....	34
2.8.3 Spolupráce s dalšími orgány	35
2.8.4 Community policing.....	35
2.8.5 Vzdělávání v oblasti prevence kriminality.....	36
3 PREVENTIVNÍ PROGRAMY	37
3.1 DOTAČNÍ PROGRAMY PRO PROJEKTY PREVENCE KRIMINALITY	38
3.2 PREVENTIVNÍ PROJEKTY ZA POSLEDNÍCH 5 LET	39
3.3 PŘÍPRAVA PREVENTIVNÍCH PROGRAMŮ	41
II PRAKTICKÁ ČÁST	43
4 KRIMINALITA JIHOMORAVSKÉHO KRAJE	44
4.1 CHARAKTERISTIKA KRAJE	44
4.1.1 Kriminogenní faktory.....	45
4.2 ANALÝZA KRIMINALITY	45

5	PREVENTIVNÍ PROGRAMY JIHOMORAVSKÉHO KRAJE.....	54
5.1	ODDĚLENÍ PREVENCE KRIMINALITY	54
5.2	PROJEKTY KRAJE	54
6	PROJEKTOVÁ ČÁST.....	59
6.1	BEZPEČNOSTNÍ SITUACE V OKOLÍ AUTOBUSOVÉHO NÁDRAŽÍ MĚSTA KYJOV	61
6.2	POSOUZENÍ RIZIK KRIMINALITY A JEJICH MINIMALIZACE.....	63
7	ANALÝZA PROJEKTOVÝCH RIZIK.....	68
8	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	75
	ZÁVĚR	84
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	86
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	90
	SEZNAM OBRÁZKŮ	91
	SEZNAM TABULEK.....	92
	SEZNAM GRAFŮ	93
	SEZNAM PŘÍLOH.....	94

ÚVOD

Kriminalita je problémem, který se dotýká bez výjimky každého občana. Každý z nás si uvědomuje určitou pravděpodobnost vzniku situace, v níž se může stát obětí nebo svědkem trestného činu. Denně čteme a sledujeme zprávy o ztracených lidech, vykradených obchodech, oloupených seniorech a o mnoha dalších nešťastných událostech. Kriminalita se tak, díky médiím, stala součástí běžného života nás všech. Z těchto i jiných důvodů by měla být tato problematika stále diskutována a společnost by ji měla více vnímat.

Důležitou součástí v boji proti kriminalitě je právě prevence kriminality. I přesto že prevence kriminality nebyla doposud jako pojem jednoznačně definována, je důležité jí věnovat náležitou pozornost a je více než žádoucí, můžeme říci až dokonce nezbytné, zapojit do systému prevence kriminality celou občanskou společnost. Tato diplomová práce se však primárně zaměřuje na roli Policie České republiky v systému prevence kriminality a je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou.

Teoretická část je rozdělena do tří samostatných kapitol. První kapitola se zabývá historickým vývojem Policie České republiky, jejím organizačním rozdělením, etickým kodexem policie, jednotlivými službami a neméně důležitou oblastí mezinárodní spolupráce. Práce se dále věnuje terminologii vztahující se k problematice prevence kriminality, jejímu strukturálnímu dělení, jednotlivým úrovním a způsobu organizování prevence kriminality. Je zde uveden také systém sociální prevence, a to vše se zaměřením na prevenci policejní. V neposlední řadě jsou v teoretické části práce uvedeny základní informace o přípravě preventivních programů a o jednotlivých projektech za posledních 5 let.

Praktická část je rozdělena do pěti samostatných kapitol. V první kapitole je charakterizován Jihomoravský kraj, který je podroben analýze kriminality a jejího vývoje od roku 2016 do současnosti. Druhá kapitola se soustředí na preventivní programy kraje. Následující kapitoly jsou pak věnovány samotnému projektu. Práce se blíže zaměřuje na město Kyjov a jeho bezpečnostní situaci, kde jsou v první řadě posouzena rizika kriminality pomocí metody Ishikawa diagram, na které je následně navržen preventivní projekt. Celý projekt vychází z informací získaných z předešlých kapitol a je podroben projektové analýze rizik metodou RIPRAN. Na závěr je celá práce doplněna o metodu dotazníkového šetření.

CÍLE PRÁCE A POUŽITÉ METODY

Tato diplomová práce s názvem „Úloha Policie České republiky v prevenci kriminality“ je zaměřena na vývoj kriminality v Jihomoravském kraji se specifickým zaměřením na město Kyjov, na které je následně vytvořen preventivní projekt.

Cílem mé práce je provést teoretický vstup do dané problematiky, představit jednotlivé preventivní aktivity, zpracovat analýzu kriminality Jihomoravského kraje a na základě provedených analýz navrhnout projekt prevence kriminality ve městě Kyjov.

Při zpracování teoretické části jsem nejdříve využila sběr dat a literární rešerši, pomocí které jsem podle formálních a věcných kritérií vybrala materiály vhodné k čerpání informací. Pro potřeby své práce jsem využila jak tištěné, tak internetové zdroje a legislativní dokumenty.

V průběhu celé práce je využito základní metody popisu, ať již při popisování kraje či obce nebo bezpečnostní situace. Dalšími základními metodami použitými během práce jsou dedukce, indukce a syntéza, které jsou nejvýznamnější při zpracování projektu a analýz.

V praktické části je nejdříve využita analýza a porovnání při hodnocení současného stavu kriminality v Jihomoravském kraji. V projektové fázi praktické části je nejdříve využita metoda Ishikawa diagram pro posouzení rizik kriminality a jejich minimalizace. Následně je použita metoda RIPRAN, která má za cíl odhalit projektová rizika a nalézt na ně vhodná opatření. Závěrem celé práce je dotazníkový průzkum mezi obyvateli žijícími na daném území.

- Dotazníkové šetření je nejvyužívanější kvantitativní metodou sloužící k výzkumu veřejného mínění a hromadnému získávání informací. Umožňuje získávání velkého množství dat s méně podrobnými informacemi ve velkém množství lidí.
- „*Ishikawa diagram je diagram příčin a následků, jehož cílem je nalezení nejpravděpodobnější příčiny řešeného problému. Diagram popsali a zavedli Kaoru Ishikawa. Někdy je nazýván jako diagram rybí kosti (Fishbone) pro jeho vzhled. Princip vychází ze základního zákona – každý následek (problém) má svou příčinu nebo kombinaci příčin*“ (Vlastní cesta, ©2012).
- „*RIPRAN (RIsk PROject ANalysis) je určen především pro analyzování projektových rizik, zvláště pro středně velké projekty. Autorem této metody je Branislav Lacko. Tato metoda umožňuje použití jak kvantitativního, tak kvalitativního způsobu*

pro analýzu rizik. Pokud má analytický tým k dispozici dostatek statistických údajů o projektu, může být použita kvantitativní metoda. Kvalitativní lze aplikovat za výpomoci předem sestavených tabulek se slovním hodnocením“ (Ježková, 2013).

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Policie České republiky (dále jen „PČR“) byla zřízena zákonem České národní rady ze dne 21. června 1991. Jedná se o jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor sloužící veřejnosti. Úkolem tohoto sboru je chránit bezpečnost osob a jejich majetek, veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti. Dále plní úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti (Úplné znění zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, 2019).

PČR působí na území České republiky (dále jen „ČR“), pokud zákon nebo jiný právní předpis nestanoví jinak. Ministr vnitra je oprávněn povolát policisty k plnění úkolů Ministerstva vnitra, Policejní akademie ČR nebo ve škole či školském zařízení, které nejsou v organizační části PČR (Úplné znění zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, 2019).

1.1 Historie policie a četnictva

Vývoj organizace bezpečnostní služby na našem území byl do roku 1918 ovlivněn skutečností, že území našeho státu patřilo do rakouské části habsburské monarchie. Snaha státu o vytvoření bezpečnostní služby spadá již do druhé poloviny 19. století. Po revolučních událostech v letech 1848-1849 došlo ke změně právní úpravy činnosti státních policejních úřadů, zavedení četnictva po lombardském vzoru a o několik let později byla zavedena samospráva v rámci níž mohla působit komunální policie (Policie České republiky, ©2021).

V říjnu 1918 převzal stávající právní řád a systém československého státu rakouskou organizaci státních policejních úřadů, četnictva i komunální policie. Zároveň byla stanovena náročná kritéria pro doplnění jednotlivých ozbrojených složek. Důraz byl kladen na politický profil a fyzické a osobní předpoklady (Policie České republiky, ©2021).

Četnictvo udržovalo veřejný pořádek a bezpečnost na celém území. Na těchto územích se mohli v rámci samostatné působnosti jednotlivých obcí starat o bezpečnost osob a majetku členové komunální policie. Výjimkou byla statutární města, v nichž fungovaly státní policejní úřady (Policie České republiky, ©2021).

Četnictvo bylo organizovaným strážním sborem, který podléhal vojenským trestním zákonům a soudům. Členové sboru byli rozděleni na mužstvo a důstojníky. Mužstvo chránilo bezpečnost osob a majetku, zjednávalo klid a pořádek při obecném ohrožení i výtržnostech, konalo hlídky, zatýkalo osoby stíhané a provádělo další úkoly dle platných

zákonů a nařízení. Důstojníci zodpovídali za výkon služby, výcvik, vyučování a kázeň podřízených četníků. Byli většinou okresními veliteli a učiteli v četnických školách. Již v této době byla služba vykonávána ve stejnokroji. Četníci nosili stejnokroje šedozeleňé barvy s obdobným hodnostním označením jako vojsko. Výjimkou byli četníci v kanceláři, kteří nosili občanský oděv bez jakéhokoli označení a vykonávali především pomocné kancelářské práce (Policie České republiky, ©2021).

Četnická služba se dělila na dvě části:

- Službu obyčejnou, která byla vykonávána bez zvláštních pokynů a patřila k základním povinnostem četníka.
- Službu zvláštní, která se vztahovala k eskortování vězňů a k výkonu zvláštních nařízení.

Postupující doba si však žádala určité změny, a tak došlo během prvních dvaceti let existence samostatného československého státu k velkému rozmachu a zdokonalování původní rakouské organizační struktury četnictva. Byly zaváděny nové metody činnosti i nové technické prostředky, vytvářely se nové specializované útvary, které působily na větších územních obvodech a doplňovaly výkon služby, který zajišťovaly četnické stanice. Akceschopnost a operativnost četnického sboru se zvýšila i díky zavedení spojovacích a dopravních prostředků. Utvářely se speciální organizační celky často s dočasnou působností – kontrolní pohraniční stanice, polní četnictvo, četnické pohotovostní oddíly (Policie České republiky, ©2021).

Od roku 1928 byly po celém území státu budovány četnické pátrací stanice pro pátrání po kriminálních delikventech a o 7 let později se přidaly další speciální útvary – četnická silniční kontrolní stanice a četnické letecké hlídky. V této době ještě nebyla rozvinutá soustava policejních úřadů. Existovala pouze dvě policejní ředitelství – v Praze a v Brně a dvě policejní komisařství – v Plzni a v Moravské Ostravě. Vláda však měla podle zákona možnost zřídit další úřady kdekoliv tam, kde budou potřeba. Státní policejní úřady tak vznikaly postupně podle potřeby a také podle finančních možností státu (Policie České republiky, ©2021).

Ke konci dvacátých let byla provedena reorganizace v souvislosti s rozšiřováním úřední agendy a vzniku nových policejních odvětví. Policejní ředitelství v Praze, v jehož čele byl policejní prezident, se členilo na prezidium a jemu přiřčeněná oddělení – samostatná odborná oddělení, zvláštní ústředny s celostátní působností a sbory (Policie České republiky, ©2021).

V roce 1919 vzniklo zpravodajské oddělení, jež vedlo státně politickou agendu a evidenci cizinců. K prezidiu patřila také zpravodajská ústředna, hospodářská a finanční agenda a další pomocné úřady – podatelna, spisovna a výpravna (Policie České republiky, ©2021).

V roce 1938 u nás bylo již přes sto policejních úřadů. Jejich potřeba se zvyšovala vlivem narůstajícího fašistického nebezpečí. Vedoucími pracovníky byli policejní ředitelé a správci policejních komisařství s právním vzděláním, kteří nesli zodpovědnost za policejní službu ve svém obvodu. Pod jejich působností spadal potřebný úřednický, kancelářský a zřízenecký personál, dále uniformované a neuniformované strážce bezpečnosti, jež byly výkonnými orgány a spadaly vždy pod působnost úřadů, u nichž byly zřízeny (Policie České republiky, ©2021).

Postupem času přibývalo stále více samostatných odborně zaměřených oddělení – tiskové, spolkové a divadelní, dopravní, oddělení pro zbrojní pasy, úřadovna pro potírání lichvy a oddělení pro pořiční policii, které podle potřeby působilo samostatně nebo jako součást oddělení pro zbrojní pasy. Vznikl také Ústřední přihlašovací úřad a pasové oddělení. Mezi další nové vzniklé úřady patřilo také bezpečnostní oddělení, které se zabývalo všeobecnou agendou veřejné bezpečnosti a dělilo se na několik dalších speciálních útvarů (železniční, poštovní, mravnostní, oddělení krádeží, oddělení pro správu policejních věznic a spoustu dalších) (Policie České republiky, ©2021).

V roce 1929 byla v rámci bezpečnostního oddělení zřízena Všeobecná kriminální ústředna s celostátní působností. Ta poskytovala pomoc úřadům při stíhání zločinců, vedla jejich evidenci, pátrala po nezvěstných osobách, pomáhala při identifikaci mrtvol, měla na starost výcvik bezpečnostních orgánů v organizaci pátrání. Výkonnými orgány byly stále uniformované a neuniformované sbory (Policie České republiky, ©2021).

V poválečném období se základem nové státotvorné činnosti v osvobozeném československém státě v roce 1945 stal Košický vládní program, který byl přijatý dne 5. 4. 1945. Posláním ministerstva vnitra jako správního úřadu bylo řízení národních výborů a výkon bezpečnostních úkolů vyplývajících z tohoto programu. Cílem nebylo rozpouštět stávající jednotky, ale začlenit mladé a vhodné lidi do bezpečnostní služby a vytvořit zvláštní pohotovostní jednotky jako zálohy pro zahraničí. Byla vytvořena nová sjednocená organizace, a to Sbor národní bezpečnosti. V říjnu 1945 měl celý bezpečnostní sbor téměř 35 000 příslušníků (Policie České republiky, ©2021).

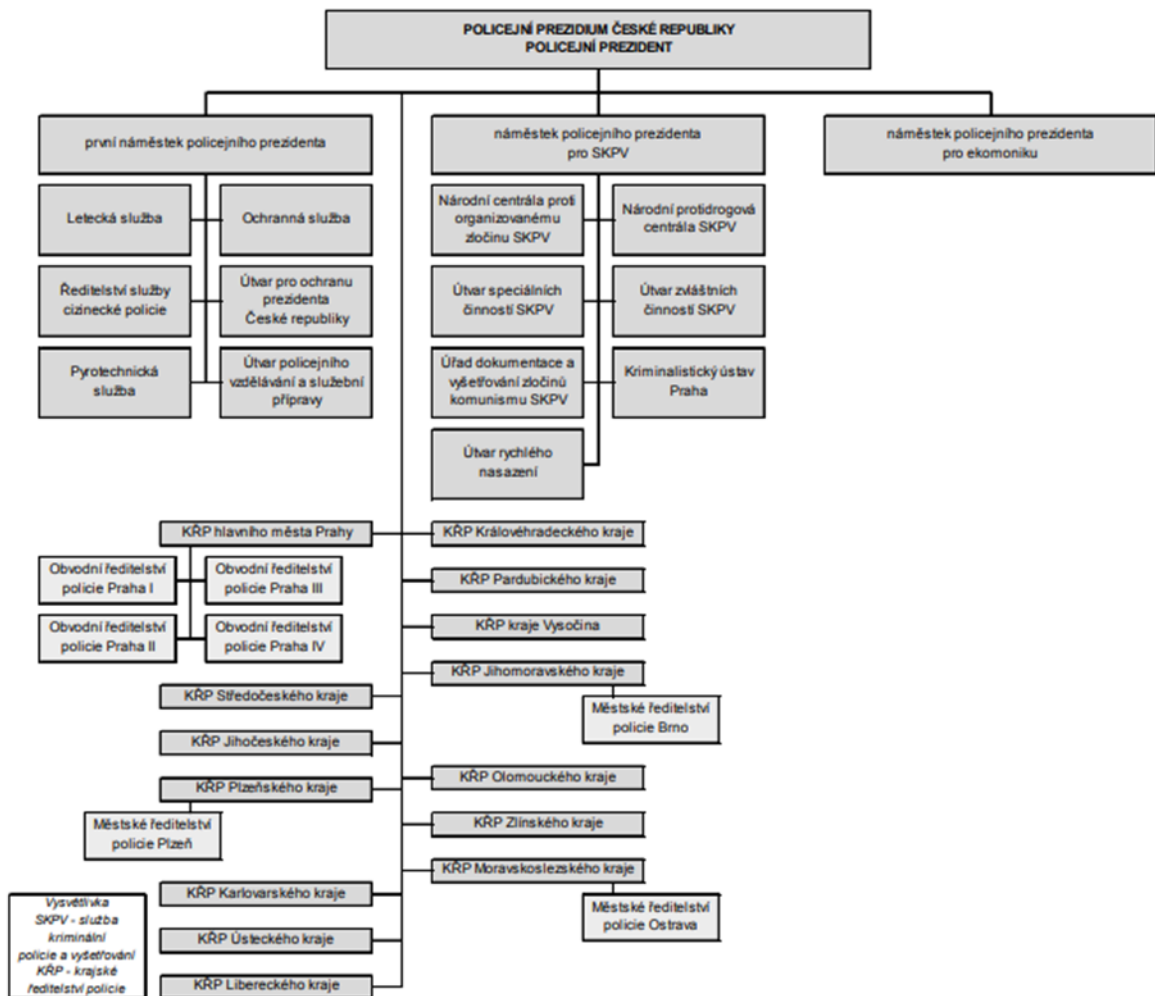
1.2 Organizace a řízení

PČR je (podle zákona 273 ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky) podřízena ministerstvu, které vytváří podmínky pro plnění jejich úkolů. Činnost PČR řídí policejní prezidium v čele s policejním prezidentem. Ten odpovídá za činnost policie ministru.

PČR tvoří 4 hlavní úřady:

- Policejní prezidium.
- Útvary PČR s celostátní působností.
- Krajská ředitelství PČR.
- Útvary zřízené v rámci krajského ředitelství (Úplné znění zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, 2019).

Na obrázku níže je zobrazeno organizační schéma PČR.

Obrázek 1 – Organizační schéma PČR (Policie ČR, ©2021)

1.2.1 Policejní prezidium

Policejnímu prezidiu jsou podřízeny jednak útvary s celostátní působností a jednak krajská ředitelství PČR.

Policejní prezidium:

- Určuje cíle rozvoje PČR, řeší koncepci její organizace a řízení a stanoví úkoly jednotlivých služeb.
- Analyzuje a kontroluje činnosti PČR, vytváří policejním útvarům podmínky pro plnění jejich úkolů.
- Koordinuje činnost policejních útvarů při plnění úkolů, které přesahují jejich územní nebo věcnou působnost (Policie České republiky, 2017).

V čele policejního prezidia stojí policejní prezident. Ten má pod sebou devět hlavních útvarů, které se dělí na další ředitelství, oddělení nebo odbory.

- První náměstek policejního prezidenta.
- Náměstek policejního prezidenta pro Službu kriminální policie a vyšetřování.
- Náměstek policejního prezidenta pro ekonomiku.
- Ředitelství pro podporu výkonu služby.
- Ředitelství pro mezinárodní policejní spolupráci.
- Kancelář policejního prezidenta.
- Odbor komunikace a vnějších vztahů.
- Odbor vnitřní kontroly.
- Odbor personální.

1.2.2 Útvary s působností na celém území České republiky

Útvary s celostátní působností zřizuje ministr vnitra na návrh policejního prezidenta. Doposud bylo zřízeno 13 útvarů, které plní specifické a vysoce specializované úkoly na celém území státu a to:

- Kriminalistický ústav.
- Letecká služba.
- Národní protidrogová centrála SKPV.
- Pyrotechnická služba.
- Ředitelství služby cizinecké policie.
- Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV.
- Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy.
- Národní centrála proti organizovanému zločinu SKPV.
- Útvar pro ochranu prezidenta ČR.
- Ochranná služba PČR.
- Útvar rychlého nasazení.

- Útvar speciálních činností SKPV.
- Útvar zvláštních činností SKPV.

1.2.3 Krajská ředitelství

Krajská ředitelství PČR jsou útvary s územně vymezenou působností a jsou zřízena zákonem. Slouží veřejnosti a v rámci krajských ředitelství mohou působit na další útvary, které jsou jim podřízeny. Ty jsou zřizovány na návrh krajského ředitelství policejním prezidentem a existují v hlavním městě Praze a dalších velkých městech (Policie České republiky, 2017).

V ČR máme celkem 14 krajských ředitelství:

- Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy.
- Krajské ředitelství policie Středočeského kraje.
- Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje.
- Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje.
- Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje.
- Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje.
- Krajské ředitelství policie Libereckého kraje.
- Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje.
- Krajské ředitelství policie Pardubického kraje.
- Krajské ředitelství policie kraje Vysočina.
- Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje.
- Krajské ředitelství policie Zlínského kraje.
- Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje.
- Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje.

1.3 Etický kodex

Příslušníci PČR slouží veřejnosti a jejich práce je založena na úctě a respektu k lidským právům. Jsou si vědomi svého poslání a snaží se dodržovat a sdílet nastavené principy

a zásady. Jejich cílem je chránit bezpečnost a pořádek ve společnosti, prosazovat zákonnost, chránit práva a svobody osob, preventivně působit proti trestné činnosti a usilovat o trvalou podporu a důvěru veřejnosti (Dufková a Zlámal, 2005, Policie České republiky, 2017).

Mezi základní hodnoty PČR patří:

- Profesionalita.
- Nestrannost.
- Odpovědnost.
- Ohleduplnost.
- Bezúhonnost.

Příslušníci PČR jsou si vědomi svého závazku vůči společnosti. Při plnění svých povinností prosazují zákony přiměřenými prostředky s maximální snahou o spolupráci s veřejností, chovají se důstojně a důvěryhodně a se všemi lidmi jednají slušně a s úctou. Při výkonu služby poskytují pomoc všem občanům bez rozdílu, respektují kulturní a hodnotové odlišnosti. Donucovací prostředky používají pouze v souladu se zákonem. Zásadně odmítají jakékoliv korupční jednání, netolerují protizákonnou činnost u jiných příslušníků PČR a zachovávají mlčenlivost o informacích zjištěných při služební činnosti (Dufková a Zlámal, 2005, Policie České republiky, 2017).

Příslušníci PČR mezi sebou vzájemně usilují o otevřenou a partnerskou spolupráci, vztahy založené na profesionálním přístupu, vzájemné úctě a respektu. V žádném případě netolerují ani nekryjí podezření z trestné činnosti či jakékoliv protiprávní jednání jiných příslušníků (Dufková a Zlámal, 2005, Policie České republiky, 2017).

Příslušníci PČR přistupují ke své práci osobně a profesionálně a chovají se bezúhonně ve službě i mimo ni, tak aby důstojně reprezentovali svým jednáním, vystupováním i zevnějškem. Příslušníci, kteří jednají v souladu se zákonem a etickým kodexem Policie ČR, si plně zaslouží úctu, respekt a podporu společnosti, jejíž bezpečnost chrání i s nasazením vlastního života (Policie České republiky, 2017).

1.4 Služby Policie České republiky

PČR se dělí na jednotlivé složky se specifickým zaměřením. Hlavní z nich jsou popsány níže.

Služba pořádkové policie

Služba pořádkové policie představuje základní pilíř PČR. Pod její činnost spadají pořádkové, zásahové a pohotovostní jednotky, poříční oddělení a také policejní potápěči a služební kynologie a hipologie. Jejich úkolem je chránit bezpečnost osob i majetku a veřejný pořádek, dohlížet na bezpečnost a plynulost silničního provozu (i železničního) a plnit úkoly v trestním, přestupkovém i správním řízení (Policie České republiky, 2017).

Služba dopravní policie

Hlavním úkolem služby dopravní policie spočívá v dohledu nad bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích a v kontrole dodržování podmínek provozování silniční dopravy. Vzniklé dopravní nehody pak vyšetřují specializovaná pracoviště. Zvláštní pozornost věnuje dopravní policie provozu na dálnicích (Policie České republiky, 2017).

Služba kriminální policie a vyšetřování

Úkolem policistů této služby je objasňovat skutečnosti spáchaného TČ a jeho pachatele podle trestního řádu. Jejich povinností je trestnou činnost nejen odhalovat, ale rovněž jí předcházet. Další činností služby kriminální policie a vyšetřování je pátrání po hledaných a pohřešovaných osobách a věcech, mj. také trestní stíhání konkrétních osob obviněných z trestné činnosti. Součástí úřadu je národní protidrogová centrála, úřad dokumentace a vyšetřování zločinu komunismu, národní centrála proti organizovanému zločinu (největší celostátní útvar), útvar speciální činností (ochrana svědků, krycí doklady, aj.) a útvar zvláštních činností (odposlech, sledování osob apod.) (Policie České republiky, 2017).

Kriminalisticko-technická a znalecká služba

Pracoviště kriminalisticko-technické a znalecké služby podporují práci kriminalistů na celém území státu. Provádí ohledání místa činu, dokumentují a zajišťují stopy potřebné pro trestní řízení a stopy zajištěné na místě činu zkoumají (Policie České republiky, 2017).

Služba pro zbraně a bezpečnostní materiál

Jedná se především o úkoly státní správy ve věcech zbraní, střeliva, pyrotechnického průzkumu a nakládání s nebezpečným materiálem (Policie České republiky, 2017).

Ochranná služba

Ochranná služba je tvořena útvarem pro ochranu prezidenta ČR (současným i minulým), jejich manželky a dalších osob v jejich společnosti a útvarem pro ochranu ústavních činitelů

státu. Povinností ochranné služby je mimo jiné také ochrana Pražského hradu (Policie České republiky, 2017).

Útvar rychlého nasazení

Specializovaný útvar PČR určený zejména k boji proti terorismu. Nepůsobí pouze na území ČR, ale účastní se také zahraničních operací. Chrání české úřady i jejich pracovníky při nebezpečných situacích na území jiných zemí. Policisté z tohoto útvaru jsou nasazeni nejčastěji na vyžádání útvaru služby kriminální policie a vyšetřování (Policie České republiky, 2017).

Letecká služba

Policejní letci zajišťují trvalou pohotovost pro případ potřeby vzdušné podpory policejním akcím k ochraně lidských životů a zdraví nebo k ochraně majetku. Letecká služba se podílí na řízení dopravy, zajišťuje pátrání po pohřešovaných osobách nebo vozidlech a podniká záchranné, pátrací a průzkumné lety (Policie České republiky, 2017).

Služba cizinecké policie

Tato služba působí na celém území státu. Povoluje i zamítá vstup cizinců do země, odhaluje nelegální migraci, přeshraniční kriminalitu a trestnou činnost. Cizinecká policie chrání státní hranice. Za zmínku proto stojí pracoviště cizinecké policie na mezinárodních letištích, kde jsou zřízeny hraniční přechody (Policie České republiky, 2017).

Pyrotechnická služba

Úkolem pyrotechnické služby je zejména nález munice či podezřelých předmětů a nástražných výbušných systémů. Policejní pyrotechnici se také zúčastní ohledání místa činu (Policie České republiky, 2017).

1.5 Mezinárodní policejní spolupráce

Globalizace – v dnešní době často probírané téma – s sebou přináší jak pozitivní, tak negativní důsledky. Za jeden z nejzávažnějších negativních dopadů lze zcela jistě považovat stále rostoucí kriminalitu s mezinárodním přesahem. Nejinak je tomu v rámci Evropské unie, respektive v schengenském prostoru. Hlavním orgánem pro mezinárodní spolupráci je Odbor mezinárodní policejní spolupráce Policejního prezidia ČR, jehož součástí je národní ústředna Interpol, národní jednotka Europol a národní centrála SIRENE (Svatoš, 2016).

EUROPOL

Evropský policejní úřad (Europol) zajišťuje součinnost členských států (členy Europolu jsou státy evropské unie) a smluvních států při boji proti formám závažné trestné činnosti s mezinárodním prvkem. Zároveň koordinuje prevenci organizovaného zločinu a terorismu (Svatoš, 2016).

INTERPOL

Mezinárodní organizace kriminální policie (Interpol) je největší policejní organizací na světě. V současné době má 194 členů. Interpol zabezpečuje komplexní mezinárodní spolupráci v kriminálně-policejní oblasti (Svatoš, 2016).

SIS

Schengenský informační systém (SIS) je důležitou součástí mezinárodní spolupráce. Tento systém slouží ke sdílení důležitých informací, zejména pro mezinárodní pátrání po osobách a věcech. K tomu slouží národní centrála SIRENE, která je kontaktním místem pro výměnu doplňujících informací. Plní funkci evropské pátrací databáze (Svatoš, 2016).

2 PREVENCE KRIMINALITY

Díky prudkému nárůstu registrované kriminality, ke kterému došlo po roce 1989, se začala tato oblast a její prevence více zkoumat. Následující kapitola se věnuje vymezení základních pojmů v oblasti kriminality a prevence – struktura, dělení, způsob organizování. Bude zde vysvětleno, jaký je systém prevence kriminality v ČR a jak funguje policejní prevence.

2.1 Vymezení základních pojmů

Kriminalita – pojem, který má více výkladů. Vhodným synonymem může být zločinnost. S ní související jevy nepříznivě působí na společnost. Pod pojem kriminalita lze schovat veškeré páchaní přestupků nebo trestných činů (dále jen „TČ“), souhrn spáchaných TČ neboli jakákoliv protiprávní jednání.

TČ lze rozdělit do čtyř kategorií – násilné, mravnostní, majetkové a ostatní TČ.

- Násilné TČ jsou takové, které zahrnují násilí proti druhé osobě nebo pohrůžku násilím. Jedná se o činy proti životu a zdraví, proti svobodě, ve specifických případech proti rodině a dětem (týrání) a TČ narušující soužití lidí (pronásledování, ohrožování).
- Sexuální a mravnostní TČ zasahují důstojnost oběti v sexuální oblasti. Jedná se o činy znásilnění a sexuálního nátlaku. Činy, které ohrožují zdravý mravní a tělesný vývoj dětí (zneužití, pornografie) a mravní zásady.
- Mezi majetkové TČ patří nejen činy proti vlastnictví a majetku jako celku, ale také činy ohrožující nehmotné statky (osobní informace, autorská práva).

Kriminalita dospělých – páchaní přestupků nebo trestných činů dospělými osobami (osoby starší 18 let). Specifická skupina – mladí dospělí (18–24 let).

Kriminalita mladistvých – páchaní přestupků nebo trestných činů osobami ve věku 15–18 let. Vliv vrstevníků, formování rysů osobnosti, kritické období dospívání. Nejčastější delikty mladistvých jsou:

- Násilí proti jednotlivci či skupině.
- Opilství a výtržnictví.
- Neoprávněné užívání motorového vozidla.
- Rozkrádání, vandalismus.

- Toxikomanie.
- Prostituce.
- Gamblerství.

Dětská kriminalita – páčání přestupků nebo trestných činů osobami ve věku do 15 let. Znaky: Skupinovost, malá připravenost i promyšlenost. Neplánované, spontánní akce. Nežádoucí aktivity směřované proti majetku, ve spojení s drogovou závislostí.

Jak již bylo zmíněno výše po roce 1989 došlo k prudkému nárůstu registrované kriminality, a to až trojnásobně. Mezi hlavní důvody patří ztráta autority PČR, oslabení činnosti orgánů činných v trestním řízení a fakt, že majetek a jeho vlastnictví se stal nejvyšší hodnotou společnosti. Dalšími důvody byla vzrůstající neúcta k zákonům, nestabilita právních předpisů, migrace, drogová problematika, prostituce, aj. Od roku 2005 se pak kriminalita stabilizovala.

Kriminalita v ČR se v průběhu devadesátých let přiblížila podobě kriminality ve vyspělých zemích:

- Obecná kriminalita (majetková, násilná, mravnostní) se stala masovým jevem. Při páčání násilné a mravnostní kriminalitě docházelo ke zvýšené brutalitě a bezohlednosti.
- Vzrostl počet případů pouliční kriminality, tj. kriminality páchané na veřejně přístupných místech – loupeže, krádeže aut, vloupání a vandalismus.
- Vzrostl počet případů domácího násilí – týrání a zneužívání dětí a žen a starých a bezmocných lidí.
- Vzrostl podíl pachatelů z řad dětí, mladistvých a mladých dospělých a zvýšil se podíl žen mezi pachateli.
- Vzrostl podíl pachatelů a zároveň i obětí z řad etnických a národnostních menšin, migrantů a cizinců.
- Změnil se profil pachatelů a přibýlo tzv. prvopachatelů (Svatoš, 2016).

Po roce 2000 dochází k postupnému poklesu registrované trestné činnosti, a to především díky:

- Zpřísnění trestů, legislativní úpravě, zřízení probační a mediační služby, aplikací alternativních trestů – oblast represe.
- Resortním programům prevence kriminality, preventivní programy měst a obcí, nevládních a charitativních organizací, preventivní aktivity podnikatelských subjektů (pojišťovny, banky) – oblast prevence (Svatoš, 2016).

Prevence kriminality je rozhodující strategií v boji s kriminalitou.

2.2 Pojem prevence kriminality

Zjednodušeně lze říci, že prevence kriminality je vedle trestní represe (tresty) druhou formou kontroly kriminality (součástí trestní politiky). Prevence rovná se ochrana, tedy předcházení negativním jevům. Jedná se o včasnou ochranu, zákrok. Pokus eliminovat trestnou činnost ještě před jejím započítáním nebo před jejím pokračováním (Svatoš, 2016).

Autoři kriminologického sborníku definují prevenci kriminality jako společenská opatření zaměřená na předcházení sociálně patologických jevů ve společnosti, především pak kriminalitě (Zoubková, 2011).

Preventivní politika se soustředí na eliminaci sociálně patologických jevů a snižování motivů a příležitostí k páčání TČ. Ať už formou preventivní strategie, preventivních programů nebo plánů prevence. Nelze-li zcela odstranit příčiny a podmínky kriminality, je důležité výběrem vhodných forem a metod působení co nejvíce eliminovat, případně omezit jejich negativní projevy a zároveň vytvářet antikriminogenní podmínky (Svatoš, 2016, Zoubková, 2011).

Preventivní politika představuje ofenzivní strategii kontroly kriminality, která spoléhá na nerepresivní prostředky. Okruh subjektů zahrnuje orgány činné v trestním řízení, systém justice, policie, státní zastupitelství, soudy a vězeňskou službu, ale také orgány veřejné správy, zájmová sdružení občanů, církve, podnikatelské subjekty a jednotlivé občany. (MVČR, ©2021)

Preventivní působení je tedy to, které:

- Vychází z analýzy jevu, kterému je potřeba předcházet.
- Vychází z poznání příčin, podmínek a vývoje daného jevu.

- Je orientované do budoucnosti.

Jde o působení na:

- Faktory kriminality.
- Na příležitosti k páčání kriminality.
- Na podněty k páčání kriminality.
- Na potencionální pachatele.
- Na potencionální oběti (Svatoš, 2016).

Prevence může být aplikována v jakékoliv oblasti života společnosti (výchova, doprava, škola, ochrana zdraví, společenský život, aj.).

2.3 Struktura prevence kriminality

Strukturu prevence kriminality dělíme na tři úrovně – prevence sociální, situační a prevence viktinnosti.

Sociální prevence – aktivity ovlivňující proces socializace a integrace. Jedná se o aktivity, které jsou zaměřené na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek, které jsou považovány za klíčové příčiny páčání trestné činnosti. Sociální prevence je součástí sociální politiky, její efektivita je však velmi obtížně měřitelná a prokazatelná. Sociální prevence je nejširší, zaměřená na:

- Prostituci, alkoholismus, drogy, kasina, nezaměstnanost, chudobu, záškoláctví, bezdomovce, aj.
- Působení médií, které mohou mít kriminální účinky (vyzdvihování hrdinských vrahů).
- Otázky působení rodiny, školy, sociálních služeb a jiných institucí (MVČR, ©2021).

Lze tedy říct, že se sociální prevence zaměřuje na rodinu, školu, oblast zaměstnanosti, oblast volnočasovou, oblast bydliště.

Příklad sociální prevence: snížení daní, prohibice, povinná školní docházka, určení minimální mzdy, snížení míry nezaměstnanosti zvyšováním počtu pracovních míst a další.

Situační prevence – založena na zkušenostech, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. Snaží se minimalizovat podmínky

pro páčání trestné činnosti prostřednictvím opatření režimové, fyzické a technické ochrany. To vše má nejefektivnější dopad na omezování majetkové trestné činnosti. Úspěšnost situační prevence je vysoká díky vhodné volbě opatření a vynaloženým personálním a finančním prostředkům (MVČR, ©2021).

V současné době jsou nejpoužívanější tato opatření:

- Ztížení přístupu k prostředkům vhodných pro spáchání TČ.
- Zmenšení očekávaného prospěchu z TČ (označení věcí, neodkládání věcí v autě, bezhotovostní platby, drahé věci z výloh, apod).
- Zvýšení rizika spojené s páčáním trestné činnosti (např. dohled PČR, zaměstnanci, kamerami) (Svatoš, 2016).

Prevence viktimnosti (viktimologická prevence) a pomoc obětem TČ je nedílnou součástí struktury prevence kriminality. V praxi se jedná o individuální nebo skupinové poradenství – zdravotní, psychologické a právní, trénink v obranných strategiích a propagaci technických možností ochrany před trestnou činností. Je založena na konceptech bezpečného chování, s ohledem na různé kriminální situace a na psychickou připravenost ohrožených osob. Využívá metod sociální a situační prevence, a to podle míry ohrožení na primární, sekundární i terciární úrovni (MVČR, ©2021).

2.4 Úrovně preventivních aktivit

Jak již bylo zmíněno výše, úroveň preventivních aktivit se dělí podle míry ohrožení na primární, sekundární a terciární prevenci.

Primární prevence je zaměřena na nejširší veřejnost. Zahrnuje výchovné vzdělávací, volnočasové a poradenské aktivity. Zvláštní pozornost je věnována pozitivnímu ovlivňování dětí a mládeže (např. sportovní využití volného času) (MVČR, ©2021).

Primární prevence působí na každého bez rozdílu a ohled na stupeň jeho ohrožení. Může být:

- Sociální – výchova, vzdělání, zaměstnanost atd.
- Situační – urbanistika (velká sídliště „podporují“ páčání trestných činů, zrušení vkladních knížek na doručitele, aj).

- Viktimologická – informace veřejnosti nebo určité skupině obyvatelstva o případných nebezpečích (kapsáři, zloději aut apod.) (MVČR, ©2021).

Sekundární prevence se již zabývá rizikovými jedinci a skupinami osob, u nichž je zvýšená pravděpodobnost, že se stanou pachateli nebo oběťmi trestné činnosti, sociálně patologickými jevy (např. alkoholová závislost, záškoláctví, gamblerství, nezaměstnanost) a příčinami kriminogenních situací. Zaměřuje se tedy na potencionální pachatele (riziková mládež, narkomani, bezdomovci, aj.), na potencionální oběti (důchodci, děti, slabé ženy, aj.), na kriminogenní situace (nebezpečné křižovatky, nádražní haly a jiná místa shlukování se a výskytu kriminálních živlů) (MVČR, ©2021).

Stejně jako prevence primární může být:

- Sociální – zaměstnanost v určitém regionu, kde dojde k nečekanému uzavření např. dolu, skláren atd.
- Situační – např. osvětlení tmavých míst, kamery na rizikových místech, zamřížování výloh drahých obchodů.
- Viktimologická – informace konkrétním osobám (důchodci, žáci) o daném nebezpečí v jejich okolí (zloději, podomní šejdíři, pedofilové) (Svatoš, 2016).

Terciální prevence spočívá v opětovném začlenění kriminálně „postížených“ osob zpět do společnosti. Nabízí pracovní uplatnění, sociální a rodinné poradenství, pomoc při získávání bydlení. Zaměřuje se zejména na předcházení kriminální recidivě konkrétního pachatele a zároveň také, aby se oběť TČ nestala obětí opakovaně (poradenská činnost, posttraumatická péče) (MVČR, ©2021).

2.5 Způsob organizování prevence kriminality v České republice

Prevence kriminality je v ČR organizována na třech úrovních.

Meziresortní úroveň

Předmětem meziresortní spolupráce je vytváření preventivní politiky vlády ve vztahu k tradiční kriminalitě a koordinace preventivních činností jednotlivých resortů zastoupených v Republikovém výboru pro prevenci kriminality a podněcování aktivit nových. Situační prevenci kriminality se věnuje Poradní sbor pro situační prevenci kriminality (Svatoš, 2016).

Resortní úroveň

Programy prevence kriminality vycházejí z věcné působnosti jednotlivých ministerstev, obohacují jejich běžné činnosti o nové prvky a přístupy a ovlivňují tvorbu příslušné legislativy (Svatoš, 2016).

Místní úroveň

Do níž jsou zapojeny orgány veřejné správy, PČR, nevládní organizace a další instituce působící v obcích. Podstatou systému prevence kriminality na místní úrovni je optimální rozložení působnosti v oblastech sociální a situační prevence s ohledem na místní situaci, potřeby i možnosti (Svatoš, 2016).

Z hlediska účinnosti jsou nejefektivnější programy prevence kriminality na místní úrovni. Představují systém metodické, koncepční a finanční podpory ze strany ústředních orgánů státní správy a samosprávy a podpory vzniku programů prevence kriminality v krajích, ve městech a obcích zatížených vysokou mírou kriminality a dalšími kriminálně rizikovými jevy (MVČR, ©2021).

Podstatou těchto programů je součinnost orgánů státní správy, samosprávy, PČR a nestátních neziskových organizací. Záběr programu je podmíněn místní situací v oblasti vývoje sociálně patologických jevů, potřebami, zájmem a schopnostmi lidí a finančními prostředky (MVČR, ©2021).

Hlavními cíli programu jsou snižování míry a závažnosti trestné činnosti, zvyšování pocitu bezpečí občanů a jejich aktivní účast na omezování příčin kriminality v jejich okolí a integrace PČR do preventivních systémů, zejména právě na místní úrovni. Za realizaci programů prevence kriminality nesou odpovědnost obecní zastupitelstva (MVČR, ©2021).

2.6 Subjekty a objekty prevence kriminality

Subjekty (nositelé preventivních aktivit):

- Ústřední orgány státní správy.
- Samosprávné orgány měst a obcí.
- Nevládní instituce – zájmová a politická sdružení občanů, církve atd.
- Bezpečnostní složky – PČR, městská a obecní policie.
- Komerční bezpečnostní služby – detektivní služby, hlídací a ochranné služby atd.

Preventivní aktivity subjektů musí působit na objekty prevence, musí být cíleně směřovány:

- Sociální prostředí – kriminogenní faktory (příčiny a podmínky kriminality).
- Jednotlivci či skupiny osob, které představují skutečné či potencionální pachatele nebo skutečné či potencionální oběti.

Obrázek 2 Subjekty zapojené do prevence kriminality (Policie České republiky a její úloha v prevenci kriminality, 2014)

2.7 Systém prevence kriminality v České republice

Následující kapitola se zabývá tím, jak se ČR vyrovnává s problémy při provádění politiky prevence kriminality a systémem orgánů, které mají vyvíjet činnosti v této oblasti.

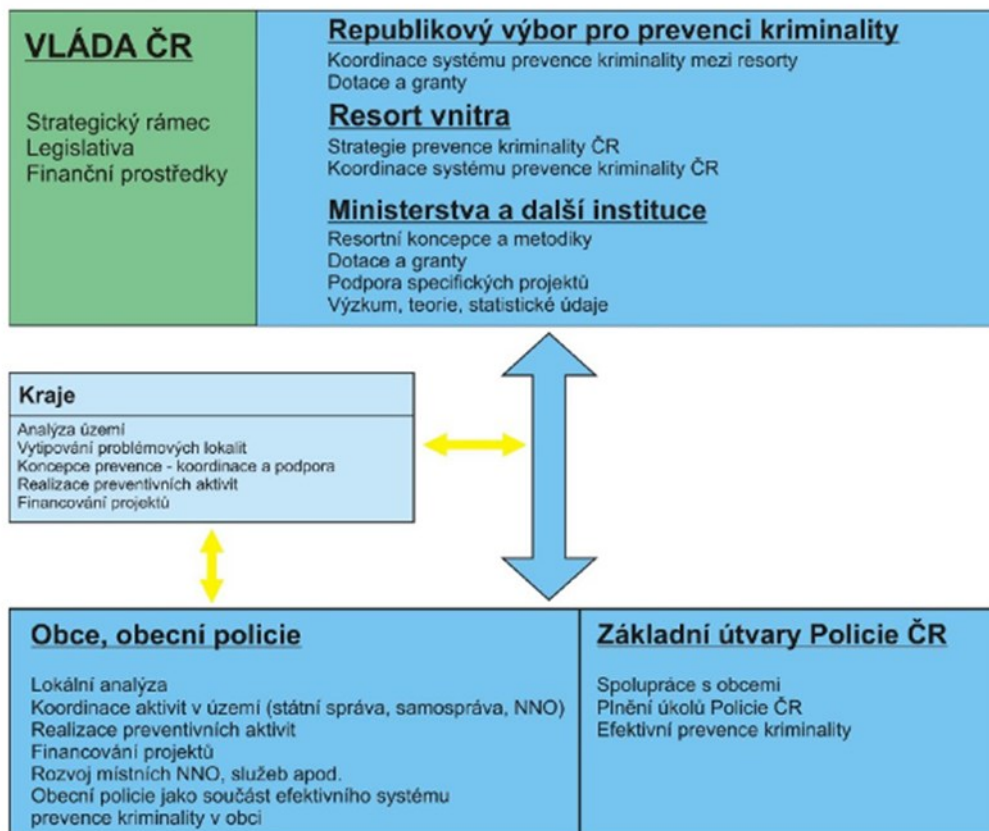
Politika prevence kriminality je součástí demokratické ČR od roku 1993, kdy se v ČR začala prevence kriminality systematicky formovat jako nedílná součást vládní politiky. Začaly se vytvářet čtyřleté strategické dokumenty tzv. „Strategie prevence kriminality“. První Strategie byla přijata v roce 1996. Od té doby se v ČR vyvíjí systém prevence kriminality na celorepublikové i místní úrovni a rozvíjí se přístupy a postupy státní správy i samospráv. Posiluje se a rozvíjí spolupráce i na mezinárodní úrovni (Strategie prevence kriminality, 2016).

Základem úspěšné preventivní politiky státu je efektivní a fungující systém prevence kriminality. Ten lze již v ČR považovat za úspěšný a stabilní a skládá se ze 3 úrovní:

- Republiková – vláda ČR, Republikový výbor pro prevenci kriminality, ministerstva a další instituce.
- Krajská – krajské úřady.
- Lokální – samosprávy měst a obcí.

Celý systém prevence kriminality a role jednotlivých subjektů zobrazuje následující schéma.

SYSTÉM PREVENCE KRIMINALITY V ČR

Obrázek 3 Systém prevence kriminality (MVČR, ©2021)

Vzhledem k zaměření práce nás nejvíce zajímá, jakou úlohu má v systému prevence kriminality PČR.

2.8 Policejní prevence

Činnost PČR se neomezuje jen na represi nežádoucího jednání. Dnešní doba si žádá zapojení a spolupráci státních orgánů na všech úrovních, tedy i prevence. Trvalé snižování kriminality se neobejde bez společné práce při jejím přecházení. PČR zastává víc než kdy dřív v tomto procesu svou roli.

Prevence kriminality je v rámci PČR svěřena do působnosti specializovaných pracovišť, které dlouho nebyly jednotné ani na krajské ani celorepublikové úrovni. Používaly se názvy preventivně informační skupiny, preventivně informační oddělení a oddělení tisku a prevence. Od 1. července 2014 se dále používá jen oddělení tisku a prevence (na úrovni krajských ředitelství) a skupina tisku a prevence (na územních odborech). Jak již tyto názvy

naznačují, problematika prevence kriminality je sloučena s problematikou mediální prezentace PČR a veřejných vztahů (Svatoš, 2016).

Úloha PČR je dána zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Jak již bylo zmíněno na začátku práce, jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku, veřejný pořádek, přecházet trestné činnosti a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti.

Při plnění úkolu v rámci prevence kriminality se PČR dnes soustředí zejména na prevenci primární, sociální, situační, sekundární, prevenci viktimmnosti a systém pomoci obětem trestné činnosti. Preventivní činnost zajišťují zejména policisté a občanští zaměstnanci zařazení na oddělení tisku a prevence. Tato služební i pracovní místa spadají do kompetence krajských ředitelů. Podporu preventivních aktivit vykonávají policisté z jednotlivých služeb a celorepublikových útvarů (Svatoš, 2016).

2.8.1 Právní úprava preventivní činnosti

Nejobecnější ustanovení činnosti v oblasti prevence kriminality je uvedeno v § 2 zákona o Policii České republiky, který se týká úkolů PČR. V § 14 je uvedeno, že PČR při plnění svých úkolů spolupracuje s ozbrojenými silami, bezpečnostními sbory a dalšími orgány veřejné správy, jakož i právníckými a fyzickými osobami. Jedná se o spolupráci s mnohými subjekty při plnění úkolů, i v oblasti prevence kriminality. Pro tuto oblast je důležité také ustanovení § 15, který uvádí, že v rámci spolupráce PČR zejména upozorňuje orgány a osoby uvedené v § 14 na skutečnosti, které mohou vést k porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti. Ze strany PČR se tak jedná o důležitou preventivní činnost. Spolupráce PČR s právníckými a fyzickými osobami vykonávajícími činnost v oblasti prevence kriminality a sociálně patologických jevů je obsažena i v § 17 téhož zákona (Svatoš, 2016).

Preventivní činnost je zakotvena také v zákon č. 141/1962 Sb., o trestním řízení soudním. Konkrétně se jedná o § 158 odstavce 1, kde se stanoví, že v rámci trestního řízení je policejní orgán povinen na základě vlastních poznatků, trestních oznámení i podnětů jiných osob a orgánů, při podezření ze spáchání trestného činu, povinen učinit všechna potřebná opatření k odhalení skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán TČ, a směřující ke zjištění jeho pachatele. Je povinen též činit nezbytná opatření k předcházení trestné činnosti (Svatoš, 2016).

V současnosti prevenci kriminality více specificky upravuje zejména Koncepce prevence kriminality PČR. Vzhledem k budoucímu zaměření na Jihomoravský kraj (dále jen „JMK)

se bude jednat o Konceptci prevence kriminality JMK na období 2017–2021. Konceptce chápe prevenci kriminality jako princip, který prostupuje všemi hlavními oblastmi policejní práce. Prevence kriminality v policejní organizaci je dnes chápána výhradně jako aktivita specializovaných pracovišť. Jednou z hlavních priorit Konceptce je prosadit vnímání prevence kriminality v policii jako neoddělitelnou součást policejní práce na všech úrovních a útvarech, včetně policejního managementu. Díky Konceptci prevence kriminality PČR na léta 2014 až 2016 byla zřízena Metodická rada PČR pro prevenci kriminality, jejíž úkolem je zajišťování metodiky celého systému a koordinace činností uvnitř policejní organizace. Na krajské úrovni zajišťuje problematiku prevence koordinátor prevence kriminality (Svatoš, 2016).

2.8.2 Analytická činnost

Úspěšná realizace preventivních opatření úzce souvisí se znalostmi situace ohledně vývoje trestné činnosti. Analýza bezpečnostní situace se tedy řadí mezi další úkoly PČR. Kromě průběžného analyzování situace na jednotlivých územích se PČR zaměřuje také na metodu práce spočívající v identifikaci jednotlivých bezpečnostních problémů dané lokality, na jejich analýzu a navrhování způsobu jejich řešení (Svatoš, 2016).

Analytická činnost nevychází pouze z oficiálních statistik, jako ukazatel slouží také počty a obsah volání na linku 158. Analýzy by měly umožňovat organizovat policejní práci, navrhovat opatření ke zvýšení bezpečnosti a výsledky těchto kroků by měly být zpětně analyzovány. Posílila by se tím účinnost práce všech subjektů podílejících se na prevenci kriminality (Svatoš, 2016).

Ideální situace nastává, pokud obce, které mají působnost v oblasti místních záležitostí veřejného pořádku, mají kapacitu, aby si na základní úrovni prováděli analýzu bezpečnostní situace sami (za pomoci PČR). Efektivní zajišťování bezpečnosti se ve světě řídí třemi přístupy, jádrem každého je samozřejmě analýza. Analýza, která by tak měla být výsledkem snahy poskytovat „správné informace správným lidem ve správnou chvíli“.

Kvalitní analýza se skládá z dat. Data o TČ, přestupcích a rizikových zájmových bodech (herny, zastavárny, školy, aj.). Tato data musí být co nejúplnější a veřejně dostupná. Jednou z nejvíce se rozvíjejících oblastí je využívání map kriminality. Tyto mapy slouží ke zkvalitnění řídicí činnosti PČR, obecní policie i dalších institucí (Svatoš, 2016).

2.8.3 Spolupráce s dalšími orgány

PČR v oblasti prevence kriminality spolupracuje s dalšími orgány – s obcemi, s právníckými a fyzickými osobami a využívá také dobrovolníky z řad občanů. Dobrovolníci přeberou od PČR nenáročnou rutinní činnost a umožní jí tím soustředit své síly na potřebnější úkoly.

- Spolupráce PČR s obcemi a obecními policiemi se stává z pravidelné komunikace, společného plánování nasazení sil a prostředků. Dále si vzájemně sdělují informace a případné analytické výstupy, podporují se a spolupracují.
- Spolupráce PČR s dalšími právníckými a fyzickými osobami.
 - Jedná se o činnosti v oblasti:
 - Prevence kriminality a sociálně patologických jevů.
 - Vzdělávacích aktivit na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti.
 - Poskytování podpory, péče a pomoci obětem TČ.
 - Zmírňování následků TČ.
 - Prevence a řešení následků krizových situací a mimořádných událostí na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti.
 - Jedná se o dobrovolnou spolupráci (Svatoš, 2016).

2.8.4 Community policing

Community policing je koncept policejní práce orientovaný na komunitu. Znamená to, že policejní činnost je podřízena potřebám dané komunity, města nebo obce. Jde o komunikaci mezi PČR a společností.

Aktivity skrývající se pod pojmem Community policing:

- Zvýšená hlídková služba.
- Zavedení okrskové služby – občané znají své policisty.
- Policisté jsou přítomni při jednání zastupitelstva měst a obcí, kde se seznamují s aktuálními problémy dané lokality.
- Součástí je také vytvoření internetové stránky, která slouží k informování občanů o jednotlivých policistech (Svatoš, 2016).

2.8.5 Vzdělávání v oblasti prevence kriminality

Ministerstvo vnitra se ve spolupráci s policejním prezidiem, na základě potřeby policistů dále se vzdělávat, vymezilo v profilu absolventa konkrétních vzdělávacích programů určité kompetence policisty. Vzdělávání tak bude nastaveno již od základní odborné přípravy, aby si policisté osvojili základní informace o prevenci kriminality, které budou případně rozšiřovat při budoucí specializaci (Svatoš, 2016).

Specifickým cílem pro oblast vzdělávání je zajištění průběžného vzdělávání pracovníků. Odbor prevence kriminality nabízí také možnost krátkodobé stáže, která manažerům prevence kriminality umožní základní orientaci v preventivní politice státu, Ministerstva vnitra a PČR, v analytické a metodické činnosti a poskytne informace o osvědčených národních i zahraničních projektech. Vzdělávací kurzy jsou doplněny o semináře týkající se aktuální problematiky. Vzdělávací aktivity se zaměřují také na obecní policii (Svatoš, 2016).

3 PREVENTIVNÍ PROGRAMY

Kriminologické výzkumy již několik desítek let poukazují na fakt, že zvyšování délky trestu nemá pro potencionální pachatele žádný význam. Výše trestu má nulový nebo velmi malý vliv na kriminální chování populace. Ti, kdo páchají TČ poprvé většinou na následky nehledí vůbec. Recidivisté sice míru sankce již pravděpodobně v hlavě mají, ale ani tak je to neodradí od protiprávního jednání, neboť se pravidelně domnívají, že tentokrát určitě nebudou dopadeni (Matoušek a Matoušková, 2011).

Cílovou skupinou preventivních opatření jsou například:

- Hyperaktivní děti.
- Děti selhávající ve škole.
- Děti s poruchami chování.
- Děti zneužívané a týrané v rodinách.
- Děti z dysfunkčních rodin.
- Děti z čtvrtí, kde je vysoká úroveň kriminality.
- Děti z rodin žijících pod hranicí životního minima.
- Děti z rodin, v nich chybí otec.
- Děti s predelikventním chováním, aj.

Preventivní programy mohou být rozděleny do 5 skupin:

- Předškolní programy pro děti.
- Programy určené rodičům.
- Programy vázané na školu.
- Vrstevnické programy.
- Komunitní programy.

Jako šestou skupinu bychom mohli přidat programy podporující pracovní uplatnění mládeže.

Předškolní programy pro děti nevznikly s cílem předejít budoucímu delikventnímu chování dětí. Jsou organizovány s cílem připravit na školní docházku ty děti, pro které by vyučování mohlo být v budoucnu náročné. Program má děti namotivovat ke vzdělání, mají si osvojit

strategie vedoucí k úspěchu. Mohou je využít děti z ohrožených nebo chudých rodin, nejčastěji rok nebo dva před začátkem školní docházky (Matoušek a Matoušková, 2011).

Programy určené rodičům se zaměřují na poskytování poradenských a terapeutických služeb rodičům rizikových dětí. Pomoc je poskytována podle jednotlivých potřeb rodiny. Podpora rodiny je současně prevencí budoucí kriminality dětí z této rodiny (Matoušek a Matoušková, 2011).

Programy vázané na školu mají posílit budování postojů a dovedností získaných z rodiny. Školy totiž existují téměř ve všech zemích. Školy mohou mít vliv nejen své žáky, ale i rodiče dětí a celé komunity. V rizikových lokalitách mohou školy organizovat programy i mimo vyučování. Nemusí se jednat jen o programy související s kriminalitou, jde o to naučit děti sociálním dovednostem. Školy také organizují tzv. vrstevnické programy. Jedná se o to, že škola využije „nejvlivnější“ studenty jako vzor pro ostatní. Vrstevnické programy mohou organizovat i spolky dětí a mládeže (Matoušek a Matoušková, 2011).

Poslední ale neméně důležitou skupinou jsou komunitní programy. Jsou to programy organizované občanskými skupinami v lokalitách s rostoucí mírou delikvence mládeže. Smyslem těchto programů je nabídnout skupinám rizikové mládeže smysluplné trávení volného času (Matoušek a Matoušková, 2011).

3.1 Dotační programy pro projekty prevence kriminality

Realizátoři projektů prevence kriminality v ČR mohou žádat o finanční podporu v celé řadě dotačních programů různých veřejných orgánů.

Ministerstvo vnitra

- Program prevence kriminality na místní úrovni.
- Prevence sociálně patologických jevů se zaměřením na prevenci a eliminaci domácího násilí prostřednictvím práce s násilnými osobami a osobami nezvládajícími agresi ve vztazích.
- Podpora bezpečnosti v obcích v souvislosti s migrací na léta 2017 až 2019.
- Rozvoj dobrovolnické služby.
- Program pro NNO provozující evropské krizové či asistenční linky 116 000, 116 111 a 116 006.

- Prevence korupčního jednání.
- Dotační program ochrany měkkých cílů (Prevence kriminality, ©2021).

Ministerstvo spravedlnosti

- Rozvoj probačních a resocializačních programů pro mladistvé delikventy.
- Rozvoj služeb pro oběti trestné činnosti.
- Rozvoj probačních a resocializačních programů pro dospělé pachatele.
- Program protidrogové politiky ve věznicích.
- Program podpory práce s rodinami odsouzených k výkonu trestu odnětí svobody (Prevence kriminality, ©2021).

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

- Dotační program na realizaci aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování (Prevence kriminality, ©2021).

Ministerstvo zdravotnictví

- Prevence kriminality (Prevence kriminality, ©2021).

Ministerstvo práce a sociálních věcí

- Dotace na podporu rodiny nestátní neziskové organizace (Prevence kriminality, ©2021).

Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky

- Protidrogová politika (látkové a nelátkové závislosti) (Prevence kriminality, ©2021).

Úřad vlády

- Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce.
- Podpora terénní práce (Prevence kriminality, ©2021).

3.2 Preventivní projekty za posledních 5 let

V níže uvedené tabulce jsou vypsané preventivní projekty, které byly uskutečněny na území ČR od roku 2017 do roku 2021.

Tabulka 1 Preventivní projekty za posledních 5 let (Zdroj: Vlastní)

Preventivní projekty od roku 2017	
Rok	Projekt
2017	Jakub – Workshopy pro pedagogy v ČR – problematika domácího násilí. No More Ransom – Problematika kyberkriminality/ bezpečnosti informací.
2018	Kraje pro bezpečný internet – kyberkriminalita. #BuySafePaySafe – Problematika online podvodů. #SayNo! – Celoevropská kampaň proti zneužívání dětí online. #CyberScams – Celoevropská informační kampaň. Zabezpečte se, chraňte majetek sobě i svým sousedům – ochrana majetku.
2019	Zebra se za tebe nerozhledne! - Bezpečnost v silničním provozu. Vnímání kyberkriminality mezi dětmi. Kapesní krádeže – jak se nenechat okrást. Zabezpečte se, chraňte majetek sobě i svým sousedům – aktualizace aplikace. EDWARD (European Day Without a Road Death) – evropská kampaň. Pomněnkový den.
2020	Tvoje cesta – koncept policejní prevence. Prevence online – přehled online preventivních aktivit. Prevence kyberkriminality – prevence kriminality v digitálním prostředí. Bezpečně u vody – bezpečí u vody, ve vodě i na vodě. Agresivita zabíjí – kampaň k tématu agresivity v silničním provozu. Pátrání po seniorech – preventivní kampaň cílená na pohřešované seniory. Evropský den proti vloupání – zabezpečení objektů. Jsme v tom společně! – Prevence v době pandemické krize.
2021	Alkohol a Sušej únor – podpora kampaně. Den bezpečnějšího internetu – zapojení do mezinárodní aktivity.

3.3 Příprava preventivních programů

Preventivní program má směřovat do pěti oblastí:

- Podchycení sociálních příčin trestné činnosti.
- Snižování příležitostí k páčání trestných činů.
- Podchycení konkrétních problémů zločinnosti.
- Pomoc obětem trestných činů a snižování strachu z kriminality.
- Projekty zaměřené na rizikové skupiny mládeže (Policie České republiky a její úloha v prevenci kriminality, 2014).

Nejdříve je potřeba sestavit skupinu odborníků, která má za úkol analyzovat situaci ve městě a zpracovat komplexní program, který pak předloží starostovi a zastupitelstvu města ke schválení. Zpracování samotného programu má tři fáze (Policie České republiky a její úloha v prevenci kriminality, 2014).

Fáze č. 1 - Zmapování situace, inventura prostředků a kompetencí.

Základním bodem v této fázi je analýza bezpečnostní situace města, která zahrnuje:

- Analýzu kriminality ve městě, kterou zpracovává PČR. Analýza by měla být vždy doplněna šetřením mezi občany týkajícího se vnímání jejich pocitu bezpečnosti. Je zkoumáno více faktorů (celkový počet TČ, rozbor kriminality, lokalita a jednotlivá lokalizace kriminality, pachatelé a další).
- Sociálně demografickou analýzu města, do které můžeme zahrnout počet obyvatel, jejich věk, počet mladistvých, jejich zaměření na budoucnost, počet nezaměstnaných, počet recidivistů apod.).
- Zmapování aktivit orgánů státní správy, samosprávy, policie, nevládních organizací a dalších institucí působících v oblasti sociální a situační prevence (Policie České republiky a její úloha v prevenci kriminality, 2014).

Je potřeba zjistit, zda se je v dané lokalitě k dispozici linka důvěry, služba, na kterou se může občan obrátit v jakékoliv situaci. Zda jsou v blízkosti instituce, které pomáhají obětem TČ, komunitní centra, azylové domy nebo volnočasové prostory.

Fáze č. 2 - Zpracování návrhu programu prevence kriminality ve městě

Na základě vypracované analýzy je možné zpracovat návrh programu prevence kriminality v daném městě, který se skládá z projektů sociální a situační prevence. Jednotlivé projekty musí obsahovat:

- 1) Cíl a zdůvodnění zařazení do systému prevence kriminality ve městě.
- 2) Subjekt odpovědný za realizaci programu.
- 3) Vymezení cílové skupiny, na kterou se zaměřuje.
- 4) Popis činností.
- 5) Rámcový harmonogram realizace.
- 6) Materiální a personální zabezpečení.
- 7) Finanční rozpočet a ekonomické zdroje.
- 8) Způsob vyhodnocování a kontroly (Policie České republiky a její úloha v prevenci kriminality, 2014).

Fáze č. 3 - Schválení programu a začlenění do plánu rozvoje obce

V poslední fázi by mělo dojít ke schválení programu zastupitelstvem. Stane se tak závazným a může být financován z rozpočtu města, průběžně vyhodnocován a kontrolován. Program se tak stane součástí politiky města (Policie České republiky a její úloha v prevenci kriminality, 2014).

Obecní zastupitelstvo zřídí funkci manažera projektu, který bude odpovídat za úspěšnou realizaci, za efektivní užívání finančních prostředků, které jsou poskytovány ze státních dotací a za udržování kontaktů s veřejností prostřednictvím sdělovacích prostředků. Samotná realizace projektu je však závislá na reálných finančních prostředcích, podmínkách, ochotě lidí a odpovědnosti obce při poskytování podpory, zázemí a důvěry (Policie České republiky a její úloha v prevenci kriminality, 2014).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 KRIMINALITA JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

První kapitola praktické práce se zabývá charakteristickými informacemi o JMK. Je provedena detailní analýza současného stavu kriminality v tomto kraji. Ta je dále porovnána se stavem kriminality během posledních pěti let. Okrajově se zabývá také příčinami kriminality v daném kraji.

4.1 Charakteristika kraje

JMK vznikl v roce 2000 (v letech 2000-2001 Brněnský kraj) na jižní a středozápadní Moravě. Je vyšším územně samosprávným celkem ČR. Jedná se o čtvrtý největší kraj ČR.

Tabulka 2 Základní informace o JMK (Zdroj: Vlastní)

Základní informace	
Rozloha	7 187,8 km ²
Počet obyvatel	1 195 327
Počet okresů	7 (Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Vyškov, Znojmo)
Počet ORP	21
Počet obcí	673 (50 měst, 40 městysů)
Sídlo kraje	Brno (382 405 obyvatel)

Poloha kraje je geograficky výhodná, leží mezi jihem a severem Evropy. Sousedí se Slovenskem a Rakouskem, v rámci ČR pak s krajem jihočeským, Vysočinou, Pardubickým, Olomouckým a Zlínským. Klíčové plus má JMK za vynikající dopravní dostupnost (jihomoravský kraj, ©2020).

Obrázek 4 Jihomoravský kraj na mapě (Wikipedia, ©2011)

Hlavním centrem kraje je druhé největší město ČR – Brno. Je to město ekonomiky, justice a univerzitního vzdělávání. V Brně je několik státních a veřejných vysokých škol. Město Brno vyniká podporou vědy a výzkumu,

především v oblasti IT. Díky tomu má také přezdívku „české Silicon Valley“. Může se tedy na první pohled zdát, že je to perspektivní místo především pro studenty, je to ale pohodlné místo nejen pro život, ale i pro budování kariéry (jihomoravský kraj, ©2020).

JMK je kraj vína. Téměř 90 % plochy vinic v ČR naleznete právě v tomto kraji. Zdejší vinařství dosahují evropské úrovně. Nejen díky tomu je JMK propleten cyklotrasami a je tak lehce dostupný i na kole. V neposlední řadě najdeme v JMK také dvě památky zapsané na seznamu UNESCO – jedná se o brněnskou vilu Tugendhat a Lednicko-valtický areál. JMK je tedy místem pro všechny generace (jihomoravský kraj, ©2020).

4.1.1 Kriminogenní faktory

Vývoj trestné činnosti v JMK v první řadě silně ovlivňuje konzumní způsob života jeho obyvatel. Mezi další významné faktory pak patří nezaměstnanost, v určitých lokalitách vysoká koncentrace nepřizpůsobivých osob s nízkým dosaženým vzděláním a také vidina snadného zisku (Koncepce prevence kriminality, ©2017).

Jak již bylo zmíněno hlavním centrem kraje je město Brno, kde dochází ke zvýšené koncentraci osob nejen díky prodejním a zábavním střediskům, ale také díky řadě mezinárodních akcí, které jsou zde pořádány. To přiláká mládež nejen z ČR, ale i ze zahraničí. Při těchto akcích můžeme pozorovat, jak se negativně projevuje klesající vliv rodiny a školy na výchově dětí a mládeže (Koncepce prevence kriminality, ©2017).

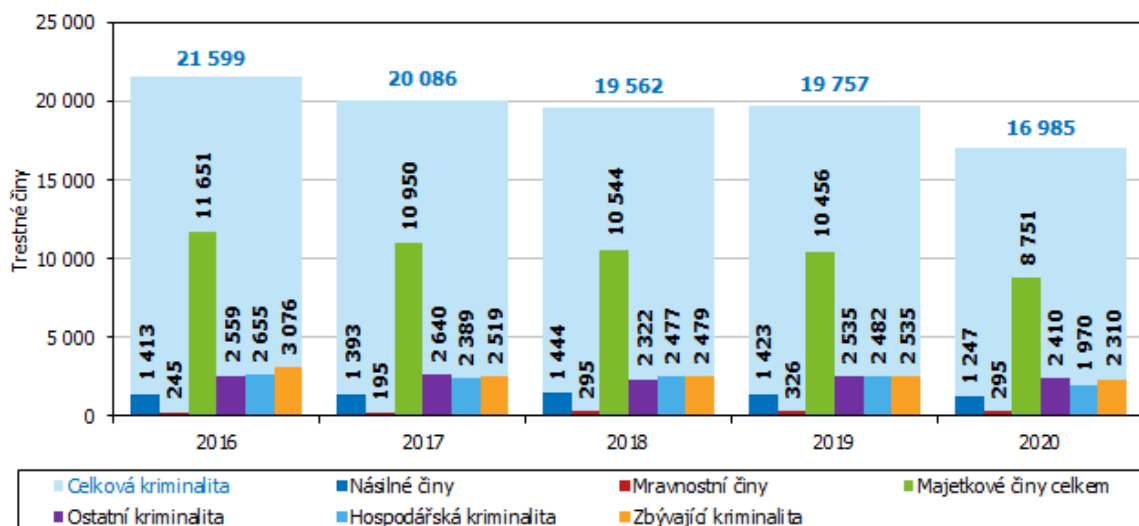
Zvyšuje se také výskyt případů, kdy TČ souvisí s migrací a nelegálním překračováním hranic v příhraničních oblastech s Rakouskem a Slovenskem.

Nezaměstnanost bude vždy významným faktorem kriminality kdekoliv na světě. V květnu 2021 klesla nezaměstnanost o 0,25 % (což je o 1 809 osob) na 4,17 %, což je mezi kraji nadprůměr. Na úradech práce JMK bylo ke konci května evidováno 31 957 uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let. V červnu 2021 došlo k dalšímu poklesu o 0,18 %. Aktuálně tedy dosáhla výše 3,99 %. Na konci června bylo evidováno 30 254 dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let (ČSÚ, ©2021).

4.2 Analýza kriminality

V JMK bylo v roce 2020 registrováno 16 985 TČ (což je o 2,8 tisíc méně než v roce 2019). Počet TČ se v JMK v posledních letech (výjimkou je rok 2019) každoročně snižoval. Od roku 2019 klesl tento počet o 14 %. Za zmínku stojí, že meziroční pokles počtu zjištěných TČ se týká všech okresů. Výrazný vliv na pokles kriminality v kraji měl jistě i nouzový stav

vyhlášený v souvislosti se stále trvající pandemií. Podle grafu níže můžete vidět, že celkový počet TČ od roku 2016 klesl o více než 4 500 (ČSÚ, ©2021).

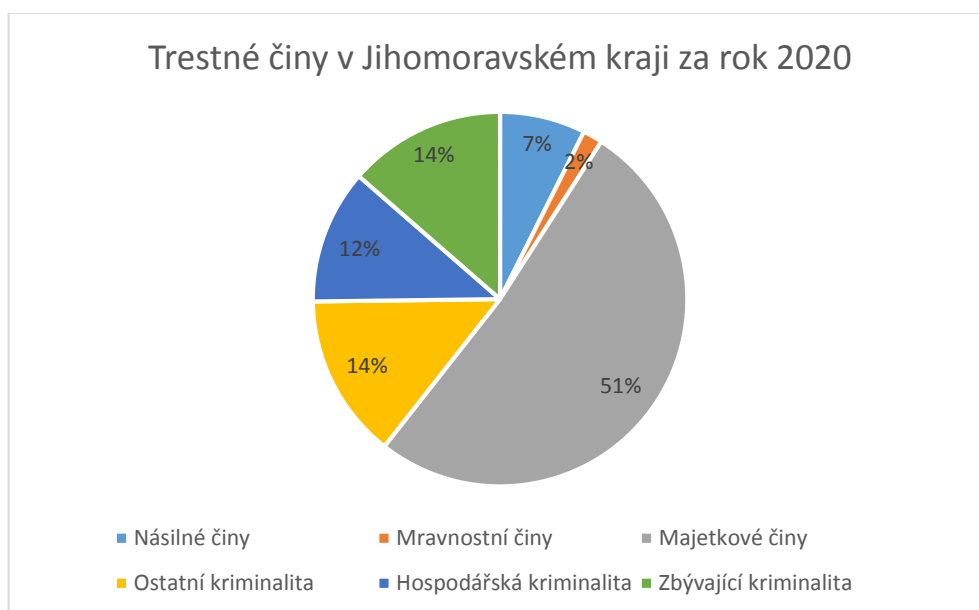

Obrázek 5 Registrované trestné činy v Jihomoravském kraji (ČSÚ, ©2021)

[<https://www.kurzy.cz/zpravy/579945-kriminalita-v-jihomoravskem-kraji-v-roce-2020/>]

Obecné TČ (násilné, mravnostní, majetkové TČ a ostatní kriminalita) tvořily 74,8 % spáchaných registrovaných TČ v roce 2020. Hospodářské činy tvořily 11,6 % a 13,6 % z celku padlo na ostatní kriminalitu (ČSÚ, ©2021).

V roce 2020 bylo v Jihomoravském kraji vyšetřováno 14 vražd, z čehož 12 bylo objasněno.

Graf 1 Trestné činy v Jihomoravském kraji (ČSÚ, ©2021)

Pomyslné první místo patří majetkovým TČ – 8 751 skutků tvoří 51,5 % z celkového počtu TČ. Nejvíce je pak spácháno krádeží prostých (4 450 činů) a krádeží vloupáním (2 374 činů). Do skupiny násilné kriminality bylo přiděleno 1 247 trestných skutků. Z toho 459 činů úmyslného ublížení na zdraví, 224 skutků porušování domovní svobody a 151 činů vyhrožování. Mravnostních trestných skutků bylo evidováno celkem 295. Z toho 61 případů znásilnění a 63 případů pohlavního zneužívání (ČSÚ, ©2021).

Pojďme si blíže rozebrat také pachatele těchto TČ. Jak již bylo zmíněno výše, v ČR bylo v roce 2020 registrováno 16 985 TČ, přičemž pouhých 40,6 % (6 903 TČ) bylo objasněno. Dodatečně z předchozích let bylo objasněno 1 575 TČ. Z celkového počtu objasněných TČ (8 478) bylo spácháno 101 skutků nezletilými (osoby mladší 15 let) a 265 TČ mladistvými (15-17 let). 4 193 TČ, tj. 49,5 % spáchaly recidivisté – tedy opakovaně trestané osoby. Pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek bylo spácháno 9 % TČ (1 529 celkem, z toho 966 pod vlivem alkoholu) (ČSÚ, ©2021).

Objasněnost trestných činů je během posledních let konstantní. Většinou se pohybuje v rozmezí mezi 40-42 % (ČSÚ, ©2021).

Níže uvedená tabulka zobrazuje kriminalitu v jednotlivých okresech JMK za rok 2020.

	Registrované trestné činy celkem	z toho						Objasněné trestné činy
		obecné činy	z toho				hospodářské činy	
			násilné činy	krádeže vloupáním	krádeže prosté	ostatní majetkové činy		
Jihomoravský kraj	16 985	12 703	1 247	2 374	4 450	1 927	1 970	6 903
v tom okresy:								
Blansko	858	607	106	109	132	86	77	523
Brno-město	9 410	7 243	510	1 335	3 024	1 088	1 254	3 035
Brno-venkov	2 060	1 560	179	371	438	255	158	882
Břeclav	1 208	801	68	147	230	129	164	615
Hodonín	1 445	1 083	189	191	253	146	146	756
Vyškov	723	483	57	89	142	76	64	375
Znojmo	1 281	926	138	132	231	147	107	717

Obrázek 6 Registrované trestné činy v Jihomoravském kraji (ČSÚ, ©2021)

Nejvyšší úroveň kriminality v okrese zaznamenalo Brno-město (9 410), nejnižší Vyškov (723). Brno-město má oproti ostatním okresům výrazně vyšší kriminalitu. Ve všech okresech bylo spácháno nejvíce obecně trestných činů, a to především krádeže prosté. V opačném případě se jednotlivé kategorie liší. V okresech Blansko, Brno-venkov, Hodonín a Znojmo bylo spácháno nejméně TČ hospodářských. V okresech Brno-město, Břeclav a Vyškov to byly činy násilné (ČSÚ, ©2021).

Index kriminality

Index kriminality nám pomůže dostat přesnější a spolehlivější hodnocení kriminality. V indexu kriminality je rozsah přepočítán na celkový počet obyvatel, žijících v příslušném území. Většinou se počítá v poměru ku 10 nebo 100 tisícům obyvatel.

Vzorec pro výpočet:

$$\text{Index kriminality} = (\text{počet trestných činů} / \text{počet obyvatel na daném území}) \times 100\,000$$

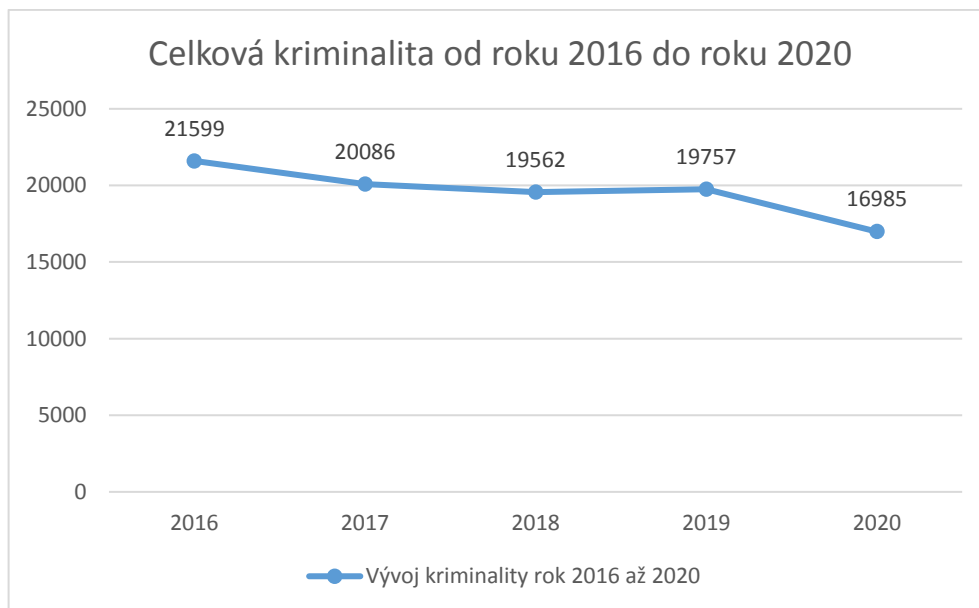
$$\text{nebo Index kriminality} = (\text{počet trestných činů} / \text{počet obyvatel na daném území}) \times 10\,000.$$

Pro svou práci jsem si zvolila poměr na 10 000 obyvatel.

Tabulka 3 Index kriminality (Zdroj: Vlastní)

Rok	Počet TČ	Počet obyvatel	Index kriminality
2016	21 599	1 178 812	183,2
2017	20 086	1 183 207	169,8
2018	19 562	1 187 667	164,7
2019	19 757	1 191 989	165,7
2020	16 985	1 195 327	142,1

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že největší záznam kriminality byl v JMK v roce 2016. Na 10 000 obyvatel tehdy připadalo 183 TČ. Do roku 2020 se podařilo toto číslo snížit na 142 TČ na 10 000 obyvatel. Postupným trendem je snižování trestné činnosti, kromě roku 2019, kdy došlo k mírnému vzestupu. O to více je pak viditelný posun mezi léty 2019-2020. Následující graf slouží pro větší přehlednost o celkovém vývoji kriminality v průběhu času.

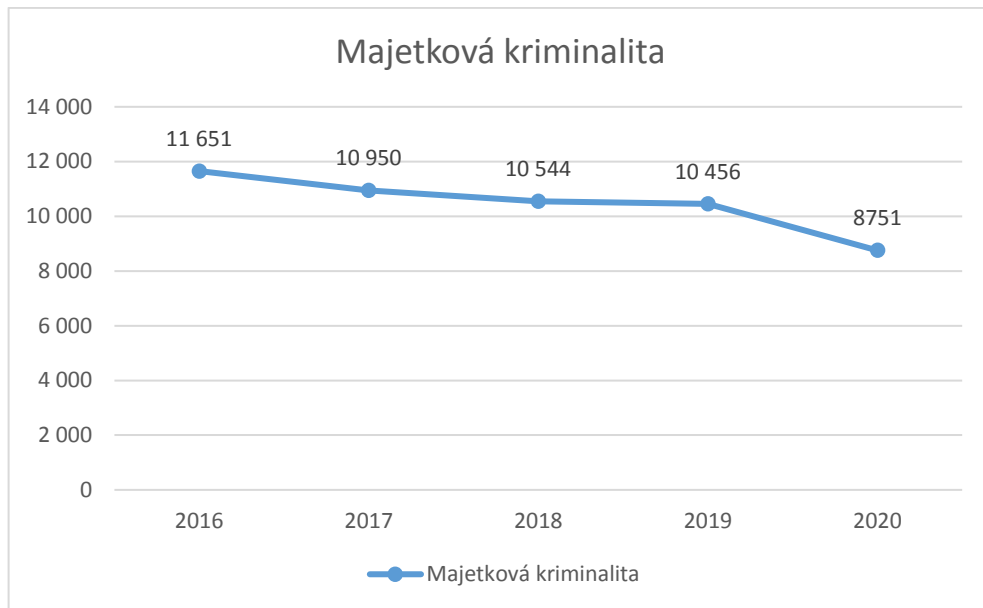

Graf 2 Vývoj kriminality 2016-2020 (ČSÚ, ©2021)

Z výše uvedeného grafu je patrné, že kriminalita v JMK má klesající tendenci a počet trestných činů meziročně klesá. Jak již bylo zmíněno, za posledních 5 let se počet spáchaných TČ snížil o 4 614 skutků. Až do roku 2010 převyšoval tento počet více než 30 000. V roce 2000 se dokonce blížil k hranici 40 000 spáchaných TČ. Výsledky v oblasti prevence kriminality jsou díky těmto i jiným číslům v JMK patrné.

Majetková kriminalita

Majetková kriminalita představuje za poslední roky nejen v ČR, ale i v ostatních vyspělých zemích největší část celkové kriminality. A není tomu jinak ani v našem kraji. Pro majetkové TČ je charakteristický útok proti movitému a nemovitému majetku. Cílem je získání neoprávněného prospěchu pro sebe nebo jinou osobu. Majetkovou trestnou činnost dělíme na krádeže vloupáním, krádeže prosté a ostatní majetkové činy. Největší procento pak tvoří krádeže prosté. Z celkového počtu majetkových trestných činů se vždy jedná o více než polovinu. Zajímavé ale je, že každým rokem toto číslo lehce klesá. V roce 2016 tvořily krádeže prosté 60 % z celkového počtu, v roce 2020 je to pak o rovná polovina, tedy o 10 %. Majetkovou kriminalitu se podařilo za posledních 5 let snížit o 2 900 činů.

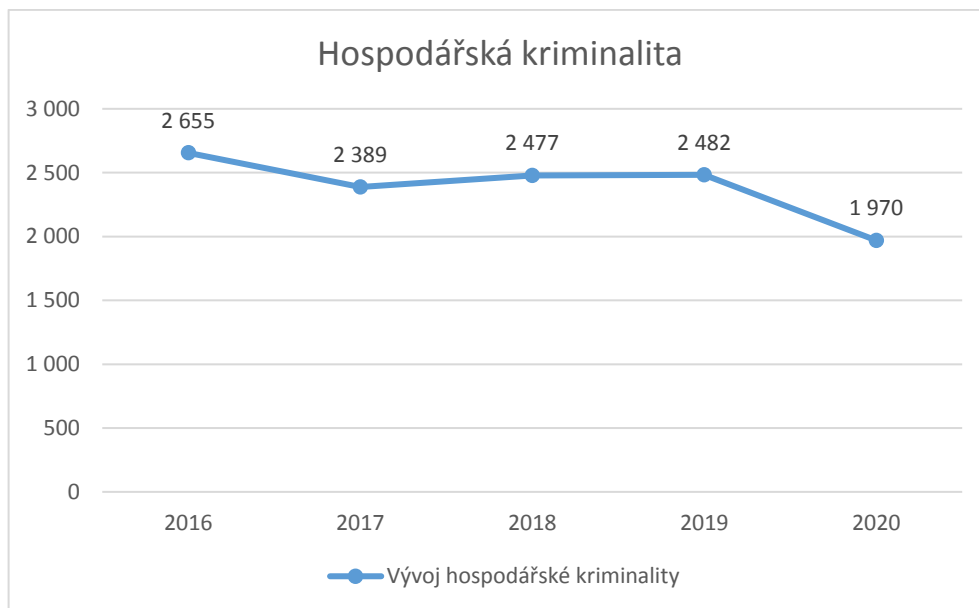

Graf 3 Vývoj majetkové kriminality (ČSÚ, ©2021)

Na grafu výše můžete vidět, že majetková kriminalita má v JMK klesající tendenci. Největší rozdíl je vidět, mezi rokem 2019 a 2020, kdy došlo k poklesu o 1 705 činů (17 %), což je více než za poslední 4 roky dohromady. Může k tomu přispívat celosvětová pandemická krize.

Hospodářská kriminalita

Hospodářská kriminalita je cílena na hospodářský řád a jeho celkové fungování. Jedná se o nenásilnou kriminalitu, která má spíše sociální a ekonomický účinek na bezpečnost uvnitř státu. Zde mají největší zastoupení TČ z oblasti daní a poplatků, padělání peněz a účetnictví a mimo jiné také zneužívání pravomoci veřejného činitele (přijímání úplatků, podplácení apod.). Z všeobecných statistik vyplývá, že tento typ kriminality se vyskytuje nejméně. V JMK je však hospodářská kriminalita, i když s větším odstupem, hned za kriminalitou majetkovou. Vývoj majetkové kriminality je znázorněn v následujícím grafu.

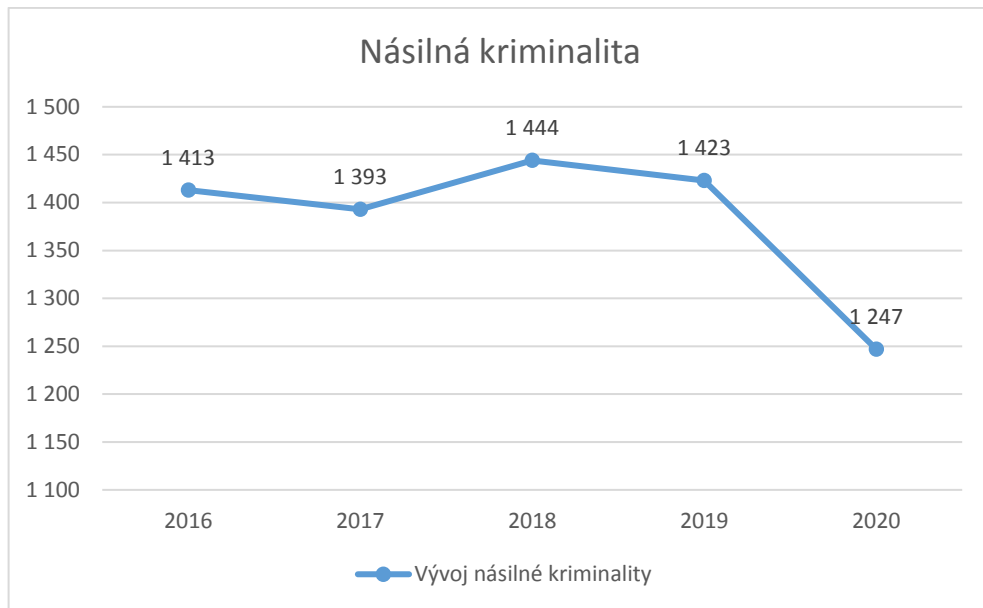
Graf 4 Vývoj hospodářské kriminality (ČSÚ, ©2021)

Vývoj hospodářské kriminality zaznamenává jisté výkyvy. V celkovém měřítku došlo ke snížení počtu TČ, v roce 2018 a 2019 však došlo k mírnému opětovnému na výšení. Jak již bylo zmíněno u kriminality majetkové, i zde mohla k výraznému snížení kriminality přispět pandemie.

Násilná kriminalita

Násilná kriminalita je sice na pomyslném třetím místě z hlediska jejího zastoupení v celkovém počtu TČ, ale vzhledem k velmi těžkým společenským následkům ji radíme mezi jednu z nejzávažnějších kriminalit. Násilní kriminalita je velmi obsáhlá. Zjednodušeně lze říci, že se jedná o násilné činy způsobující újmu na zdraví třetí osobě. Společným znakem TČ je fyzické poškození oběti, nebo pohrůžky násilí jiné osobě (záměr osobu poškodit).

V roce 2020 bylo spácháno 1 247 skutků, z toho 459 činů úmyslného ublížení na zdraví, 224x došlo k porušení domovní svobody a bylo prokázáno 151 případů nebezpečného vyhrožování. V JMK bylo v tomto roce registrováno 14 vražd, z toho 12 objasněno.

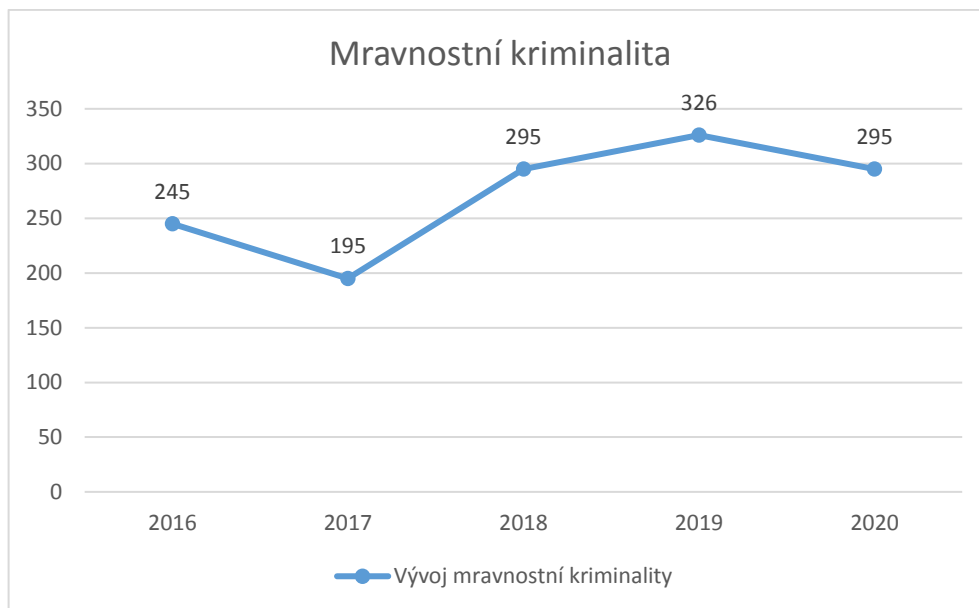
Graf 5 Vývoj násilné kriminality (ČSÚ, ©2021)

Ve vývoji násilné kriminality byly zjištěny hned dvě odchylky, a to v roce 2018 a 2019, kdy došlo k opětovnému navýšení počtu spáchaných TČ. V obou letech se dokonce jednalo o větší počet oproti začátku měřeného období, kterým byl rok 2016. Mezi lety 2019 a 2020 je tak v rámci srovnání viditelný výrazný pokles.

Mravnostní kriminalita

Mravnostní kriminalita je součástí obecné kriminality. Jako hlavní znak mravnostní kriminality můžeme vidět určitou souvislost TČ s pohlavním pudem. Spadá zde pohlavní zneužívání, sexuální obtěžování, soulož mezi příbuznými nebo znásilnění. Oběti si z těchto případů odnáší dlouhodobé či trvalé psychické nebo fyzické poškození.

V roce 2020 bylo mezi 295 mravnostními trestnými skutky evidováno 61 případů znásilnění a 63 případů pohlavního zneužívání.

Graf 6 Vývoj mravnostní kriminality (ČSÚ, ©2021)

Mravnostní kriminalita má oproti ostatním druhům kriminality v celkovém měřítku stoupající tendenci, přestože i zde došlo v roce 2020 k poklesu. Počet skutků je však stále vyšší než na začátku měřeného období. Výjimkou je pouze rok 2017 kdy došlo k výraznějšímu poklesu.

5 PREVENTIVNÍ PROGRAMY JIHMORAVSKÉHO KRAJE

Policejní prevence se zaměřuje na nejaktuálnější problémy a soustředí se na všechny cílové skupiny. Tato část práce informuje o struktuře oddělení prevence kriminality a představuje jednotlivé projekty JMK.

5.1 Oddělení prevence kriminality

Na každém územním odboru – tedy i JMK – je preventista, který má na starosti oddělení tisku a prevence. Hlavním úkolem tohoto oddělení je kromě komunikace (sdělovací prostředky, občané) a spolupráce s místními orgány a institucemi preventivní činnost. Cílem je zapojit PČR do preventivních aktivit města, čímž může být poskytování informací občanům o možnostech a způsobu ochrany před trestnou činností, nehodami v dopravě aj (Policie České republiky, ©2021).

Brno je zřizovatelem Informačního centra, kde příslušníci PČR radí nejen se zabezpečením nemovitostí (rodinné domy, byty) nebo automobilů. Policisté zde poskytnou rady a informace z různých témat týkající se prevence kriminality – např. jak se nestát obětí zlodějů. Probíhají zde i preventivní aktivity – přednášky, besedy, prohlídky policejních expozic aj (Policie České republiky, ©2021).

Oddělení tisku a prevence naleznete na adrese: Kounicova 24, 611 32 Brno.

5.2 Projekty kraje

Následující kapitola se zabývá projekty, které realizoval JMK na svém území. Některé z nich si rozebereme blíže. Preventivní akce a projekty na území JMK můžeme rozdělit do 4 skupin. Jedná se o akce pro veřejnost, školy, pro seniory a další preventivní aktivity.

Pro veřejnost:

- Projekty, které nás mají naučit, jak chránit svůj majetek před krádeží nejen v rizikových lokalitách, ale i při běžných činnostech. Např. auto není trezor, bezpečné kempování, bezpečné koupání, bezpečný market apod.
- Speciální pozornost je věnována kapesním krádežím. K těm může docházet v místech se zvýšeným výskytem osob – velká obchodní centra, městská hromadná doprava – ale také na místech, kde se na své věci méně soustředíme, např. na hřbitovech.

- Mezi další a neméně důležité aktivity patří projekty:
 - Stop domácímú násilí.
 - **Bezpečně v kyberprostoru.**
 - Vidět a být viděn (akce zaměřená na viditelnost chodců a cyklistů).
 - **Nebezpečný útočník ve školském zařízení.**
- Mezi specifické projekty pak řadíme nákup policejních kol, dovybavení informačního centra policie, dovybavení dětské výslechové místnosti v Hodoníně a Blansku a také místnosti pro kriminální policii, která se zabývá zejména domácím násilím.

Pro školy:

- Cílem těchto projektů je zvýšit informovanost dětí a mládeže. Besedy a projekty jsou zaměřené na drogovou problematiku (**Nedej pokušení šanci**), bezpečný pohyb na přechodu a v silničním provozu (Bezpečné přechody, Zebra se za Tebe nerozhledne, aj.) a na bezpečný pohyb v kyberprostoru (internet, sociální sítě).
- Školy pořádají preventivní akce zaměřené na začínající řidiče, kde se dozví nejčastější příčiny a důsledky dopravních nehod a co vše se může stát, pokud si sedneme za volant pod vlivem alkoholu nebo drog.
- Další besedy pro základní a střední.

Na preventivní programy škol byla pro rok 2021 vyčleněna částka 1 500 000 Kč z dotačního programu. Minimální výše podpory na jeden projekt činí 20 000 Kč, maximální 80 000 Kč. Podporovány jsou zejména dlouhodobé projekty zaměřené na drogovou problematiku, šikanu, násilí, sebepoškozování, rasismus apod. Dále na projekty zaměřené na podporu sociálního klimatu školy, na zvyšování odborných znalostí všech pedagogických pracovníků a na řešení rizikových projevů chování.

Pro studenty i pro veřejnost, kteří by měli zájem o práci u PČR je také pořádána akce s názvem „Policistou na zkoušku“. Na této akci se mohou nejen blíže seznámit s prací PČR, ale mohou si také vyzkoušet fyzické testy a nahlédnout do psychotestů, které by je při zkoušce čekaly.

Pro seniory je určený projekt „Obezřetný senior“, který bude vysvětlen níže a s tím úzce související projekt „Senioři sobě I a II“. Je to projekt, který se zaměřuje na ochotné a aktivní

seniory, kteří budou mezi své méně mobilní vrstevníky šířit osvětu ohledně prevence kriminality. Při besedách získají potřebné informace a materiály.

Mezi další preventivní aktivity patří:

- Projekty Nežij vteřinou a Šťastný návrat, které se zabývají prevencí pro motocyklisty.
- Spolupráce s dětskými domovy a handicapovanými dětmi.
- Spolupráce s dětmi ze sociálně vyloučených lokalit.
- Besedy pro rodiče.

Níže je popsáno 5 větších projektů realizovaných na území kraje.

Bezpečně v kyberprostoru

Krajské ředitelství JMK je spolurealizátorem na preventivním projektu zaměřující se na kyberprostor. JMK je v souvislosti s projektem zapojen do mnoha činností, díky kterým se snaží šířit informace týkající se bezpečného pohybu na internetu a sociálních sítích. V rámci projektu realizují vzdělávací semináře pro všechny cílové skupiny (ředitelé škol, učitelé IT, školní poradci, žáci, veřejnost) a také každoroční soutěž určenou pro žáky a studenty, kteří tímto způsobem mohou vyjádřit své nápady spojené s kyberšikanou pomocí plakátů, písní, hesel nebo video spotů a jiných (Policie České republiky, ©2021).

V roce 2017 se projekt Bezpečně v kyberprostoru umístil na druhém místě národního kola Evropské soutěže prevence kriminality (Policie České republiky, ©2021).

Prevence tour

V létě 2017 zahájili policisté preventivní akci s názvem „Prevence Tour“. Výjimečnost akce zajišťuje využití netradičního dopravního prostředku – policejní kola. Dvoučlenná hlídka preventivistů se pohybuje po území celého JMK, zvláště po cyklistických trasách a stezkách. Upozorňují cyklisty na správné vybavení kola, viditelnost a pravidla bezpečného pohybu v silničním provozu. Při svých jízdách nezapomínají ani na chodce, které upozorňují na bezpečný pohyb a význam reflexních prvků (Policie České republiky, ©2021).

Nezaměřují se pouze na cyklisty a chodce, ale díky kolům mohou svou působnost rozšířit také na rekreační oblasti a kempy, ve kterých upozorňují na možnou majetkovou trestnou činnost a zdůrazňují pečlivé zabezpečení obydlí. Dále se zaměřují na parkoviště u nákupních

center. Mimo jiné při svých cestách také kontrolují výrobní čísla kol a zda neprochází pátrací evidencí (Policie České republiky, ©2021).

Díky širokému zaměření, počtu oslovených lidí i rozlohou území, které policisté na kolech zvládnou projet je projekt velmi účelný a prospěšný. Oslovení občané obdrží drobný předmět (reflexní prvek, žeton do nákupního vozíku, aj.) a tištěné materiály s užitečnými radami (Policie České republiky, ©2021).

Nedej pokušení šanci

Projekt zaměřený zejména na drogovou problematiku a závislost. Určen pro žáky a studenty prvních ročníků středních škol. Policisté se domnívají, že je toto období pro žáky přelomové. Nové prostředí, nevhodná přátelství, setkají se s drogami. Nejen na to reaguje výše zmíněný projekt (Policie České republiky, ©2021).

Projekt „Nedej drogám šanci“ probíhal nejdříve na Blanensku a Vyškovsku. Díky velkému zájmu ze stran škol se rozhodli tento projekt rozšířit. Aktualizovaná podoba projektu probíhá formou interaktivní besedy, kdy vystoupí několik odborníků – kriminalista, preventista, policejní psycholog, kteří studenty zasvěťí do drogové problematiky z jejich úhlu pohledu. Nesmí chybět také bývalý uživatel drog, který se se studenty podělí o svůj životní příběh. Za celý rok proběhne vždy 7-9 akcí, které probíhají v okresních městech JMK. V Brně díky četnosti škol bývá školení více (Policie České republiky, ©2021).

Obezřetný senior

Není určitě překvapením, že další projekt je věnován naší nejrizikovější skupině obyvatel – seniorům. V rámci preventivních aktivit se policisté zaměřují na preventivní besedy na prevenci kriminality. Besedují se seniory a předávají jim informace o aktuálních trendů zlodějů a podvodníků. Jako pomůcka jim slouží video, kde je názorně ukázáno, jak snadno může podvodník získat telefonní číslo a vydávat se za příbuzného a tím vylákat spoustu peněz. Na závěr videa jsou zmíněny důležité rady a doporučení, jak se nestát obětí (Policie České republiky, ©2021).

Nebezpečný útočník nejen ve školském zařízení

Po událostech ve Žďáru nad Sázavou v roce 2014 krajské ředitelství policie JMK realizuje vzdělávací semináře zaměřené na problematiku AMOK (Nebezpečný pachatel ve školském zařízení). Cílem samotného semináře je vysvětlit pojmy, zdůraznit ně-teré znaky, jak tyto

případy rozpoznat, ale zejména jak reagovat, pokud tato situace nastane. Semináře začaly v květnu 2015 (Policie České republiky, ©2021).

PČR je pro JMK hlavním partnerem při zpracování analýz trestné činnosti na daném území, při formulování návrhů na řešení identifikovaných problémů a bezpečnostních rizik. Zástupci PČR jsou stabilními členy pracovní skupiny prevence kriminality JMK.

V roce 2021 tak opět proběhlo na území JMK několik preventivních aktivit. Bohužel vzhledem k nepříznivé epidemiologické situaci byli besedy i jiné aktivity přesunuty do online prostředí. Mezi nejčastější témata patří kyberšikana, drogová problematika a trestní odpovědnost. I tak se ale podařilo uskutečnit několik workshopů:

- Každé druhé úterý v únoru již od roku 2004 – den bezpečnějšího internetu.
- 25. květen (pomněnkový den) - mezinárodní den pohřešovaných dětí.
- 10. červen – start kampaně Helmu na kolo automaticky! Tato kampaň vznikla vzhledem k velkému nárůstu dopravních nehod cyklistů. Kampaň upozorňuje na důležitost dodržování zásad a pravidel bezpečné jízdy, mimo jiné i používání helmy.
- 16. červen – Evropský den proti vloupání. Policejní preventisté JMK informovali o obvyklých způsobech vloupání, předávali rady, informace a materiály, jak se těmto útokům případně bránit. V rámci této akce preventisté informovali občany ve vybraných rizikových lokalitách během několika dní. Jedná se především o místa, kde již v minulosti k takovýmto útokům došlo (Policie České republiky, ©2021).

6 PROJEKTOVÁ ČÁST

Preventivní opatření nejčastěji realizovaná ve městech a obcích v rámci programů prevence kriminality na místní úrovni můžeme rozdělit na projekty sociální nebo situační prevence nebo na projekty, které se zaměřují na informovanost občanů jednotlivých obcí či specifických lokalit.

Projekty sociální prevence

Sociální prevence se zaměřuje na socializaci a integraci jedince a jedná se o aktivity, které mají změnit nepříznivé společenské a ekonomické podmínky, které jsou považovány za příčinu páchaní trestné činnosti. Projekty se soustředí na pachatele (skutečné i potenciální) trestné činnosti, na kriminogenní prostředí a na sociálně znevýhodněné skupiny obyvatel. Součástí sociální prevence je také pomoc obětem TČ (Typy projektů PK, ©2007).

Projekty lze rozdělit na:

- Sportovní aktivity (sportovní vybavení, skate + in line areály, hřiště).
- Zájmové aktivity (kluby, technicky nebo umělecky zaměřené aktivity – tanec, zpěv, keramika, malování aj.)
- Poznávací akce, výchovné a terapeutické pobyty.
- Nízkoprahová zařízení.
- Krizová a poradenská zařízení (azylová, výchovná) (Typy projektů PK, ©2007).

Projekty situační prevence

Situační prevence působí při omezování trestné činnosti (nejefektivněji majetkové) díky zkušenostem, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. Úkolem je pak minimalizovat kriminogenní podmínky, a to konkrétně prostřednictvím klasické (bezpečností dveře, mříže, trezory), technické (zabezpečovací a požární signalizace), fyzické (PČR, armáda, strážníci městské policie (dále jen „MP“) a režimové ochrany. Cílem situační prevence je zvýšit pocit bezpečí občanů tím, že se stíží dostupnost cíle trestné činnosti, zvýší se efektivita práce bezpečnostní složek a vytvoří se bezpečné zóny ve vyloučených lokalitách (Typy projektů PK, ©2007).

Nejčastější projekty:

- Zabezpečování nemovitostí (rodinné domy, byty, chaty).
- Osvětlení rizikových míst (frekventovaná a nepřehledná).
- Městské kamerové zařízení a dohlížecí systémy.
- Propojování pracovišť MP s PČR, propojování složek integrovaného záchranného systému (Typy projektů PK, ©2007).

Informovanost občanů

Projekty z této oblasti se zaměřují na zprostředkování informací ohledně trestné činnosti, o možnostech a způsobu ochrany před ní. Cílem projektů je, mimo zvýšení informovanosti občanů, snaha a motivace k aktivnímu přístupu k trestné činnosti, k zajišťování vlastní bezpečnosti a ochraně majetku. Typy projektů se dělí podle způsobu přenosu informací a dle příjemců informací (Typy projektů PK, ©2007).

Typy projektů:

- Akce pro veřejnost – dětské dny s policií, besedy na školách.
- Média – místní noviny, rozhlas, brožury, plakáty.
- Zařízení pro veřejnost – schránky důvěry, muzeum PČR, poradenské místnosti.

Každý projekt musí:

- Stanovit hlavní a vedlejší cíle.
- Určit cílové skupiny.
- Určit realizátora projektu.
- Vybrat prostředky a metody k dosažení cíle, případně cílů.
- Obsahovat popis projektu, jednotlivých činností a metod.
- Obsahovat postupné kroky při řešení problému, jednotlivé úkoly.
- Obsahovat materiální a personální zabezpečení projektu.
- Obsahovat finanční rozpočet a zdroje.
- Obsahovat stanovení kritérií a způsobu hodnocení projektu a způsobu kontroly (Typy projektů PK, ©2007).

Výše zmíněné informace budou aplikovány při návrhu projektu na řešení bezpečnostní situace v okolí autobusového nádraží ve městě Kyjov.

6.1 Bezpečnostní situace v okolí autobusového nádraží města Kyjov

Proč právě město Kyjov? Město Kyjov leží v okrese Hodonín. Jak z výše uvedené analýzy kriminality JMK víme, okres Hodonín se drží zhruba v polovině tabulky. Nejedná se tedy o město v okrese s největší mírou kriminality. Dané město bylo zvoleno hned z několika důvodů. Je to město, ve kterém žiji, a tak jako obyvatel tohoto města, jsem měla možnost poznat situaci na vlastní kůži a přidat své postřehy a názory.

Charakteristika města Kyjov

Město Kyjov se nachází v okrese Hodonín v JMK a leží na řece Kyjovce. Nachází se 40 km jihovýchodně od Brna a 18 km severně od Hodonína. Na jedné straně je obklopen Kyjovskou pahorkatinou, na straně druhé se nachází Chřiby. Skládá ze čtyř samostatných katastrů, které se k němu postupně od roku 1946 připojily. Jsou to části Kyjov-Bohuslavice, Kyjov-Boršov, Kyjov a Kyjov-Nětčice. Celková rozloha je necelých 30 km². V roce 2020 bylo evidováno 11 105 obyvatel. Od roku 2003 je Kyjov obcí s rozšířenou působností. Do obvodu obce tak spadá dalších 42 okolních obcí s téměř 55 000 obyvateli (ČSÚ, ©2021, Kyjov, ©2021).

Pro obyvatele Kyjova i spádových obcí je k dispozici spousta různých organizací a institucí – státní správa a samospráva, finanční, kulturní i vzdělávací instituce, sportovní i sociální zařízení. V zastupitelstvu fungují 3 výbory a to – finanční výbor, výbor pro regionální středisko mládeže a kontrolní výbor. Městská rada má 12 komisí, mezi které patří mimo jiné i komise prevence kriminality. Naleznete zde také spoustu škol. Čtyři základní, šest mateřských, dvě speciální školy. Nechybí ani střední a odborné školy. (Kyjov, ©2021).

Významnou součástí Kyjova je především jeho folklorní a kulturní život. Za zábavou se sem sjíždí lidé z širokého okolí. Každé čtyři roky se zde pořádá akce zvaná Slovácký rok. Během roku se pak koná řada kulturních akcí od hudebních festivalů, přes letní slavnosti, taneční či jídelní hody až po filmové a divadelní večery. Sportovní vyžití nabízí městský stadion, tenisové kurty, sokolovna, koupaliště, víceúčelová hala, ale také kuželna, venkovní hřiště a mnoho dalšího (Kyjov, ©2021).

Dříve se zde těžilo hnědé uhlí, které znamenalo rozvoj průmyslu a volných pracovních míst na Kyjovsku. Ropa se těží dodnes. Největším zaměstnavatelem je však v této době Nemocnice Kyjov, sklárny a šroubárna (Kyjov, ©2021).

Popis bezpečnostní situace

Koncem září roku 2020 došlo ve městě Kyjov ke střelbě před prodejnu supermarketu Lidl, který je v těsné blízkosti autobusového nádraží. Bylo to však pouze vyvrcholením dlouhodobě přehlížené zhoršující se situace v této lokalitě. Hluk, rvačky, opilci i narkomani. To jsou problémy, se kterými se nejen v nočních hodinách potýkají obyvatelé žijící v okolí autobusového nádraží. Autobusová doprava zde zajišťuje dopravní obslužnost na 15 linkách zařazených do Integrovaného dopravního systému JMK a také městské hromadné dopravy. Na nevelkém prostoru jsou dvě riziková místa – prostor před vstupem do prodejny Lidl a autobusová zastávka č. 13 v nedaleké blízkosti hospody.

Na prostoru před vstupem do prodejny se schází především osoby dlouhodobě závislé na sociálních dávkách podpory. Jsou to lidé většinou bez vlastních domovů, kteří díky své závislosti na omamných látkách utratí veškerou podporu za alkohol a jiné stimulační látky. Alkohol se bohužel příliš neostýchají konzumovat ani na veřejnosti. Podle sociální pracovnice městského úřadu se jedná o osoby ve věku 26-50 let. Ta mi také poskytla informaci, že se jedná o obyvatele nedaleké ubytovny, která má však dané, že tyto osoby se ní nesmí nacházet v době mezi 7. a 14. hodinou. Tento čas mají vymezený na hledání práce a zajištění vlastního bydlení.

Na autobusové zastávce č. 13 se shromažďují spíše mladší delikventi. Zde je věkové rozmezí dle mého odhadu 13-26 let. Výtržnictví, drogy, slovní napadání, ohrožování a v neposlední řadě obtěžování cestujících. To vše vede k tomu, že se nejen obyvatelé, ale i cestující a kolemjdoucí bojí k nechvalně známému nástupišti přiblížit. Rodiče se dnes a denně musí strachovat o své děti, které tudy jezdí. Před celosvětovou pandemickou situací, kdy děti docházeli do různých kroužků, jezdili mnohdy i v pozdních hodinách, kdy je právě zde situace nejhorší.

Ve všech výše zmíněných lokalitách byla krom konzumace alkoholu na veřejnosti, která je v Kyjově zakázána vyhláškou, viděna také distribuce drog.

Kam to až musí zajít, aby město tuto špatnou bezpečnostní situaci řešilo? V příloze této práce naleznete názory obyvatel na to, co mají možnost denně vídat v okolí autobusového nádraží.

Mezi největší problémy, které je potřeba řešit, patří:

- Konzumace alkoholu na veřejnosti.
- Užívání drog na veřejnosti.

- Distribuce drog.
- Násilí, výtržnictví, rvačky.
- Ohrožování mravní výchovy mládeže.

Hlavní a vedlejší cíle

Hlavním cílem tohoto projektu je zajistit bezpečnost obyvatel města Kyjov. Primárně se však jedná o obyvatele žijící v blízkém okolí autobusového nádraží.

Vedlejšími cíli je pak s tím úzce související zajištění bezpečného cestování (čekání na jednotlivých autobusových zastávkách), zajištění bezpečného nakupování a vytvoření místa, kde by se mohla tato skupina bez problémů sdružovat, aby nedošlo k znovuvytvoření problému v jiné části města.

Cílová skupina

Cílovými skupinami jsou:

- Děti a mládež nemající vyhraněné zájmy, bez pozitivních vzorů v rodině ani blízkém okolí, inklinující k experimentům s rizikem (alkohol, drogy, drobná kriminalita).
- Osoby dlouhodobě závislé na sociálních dávkách podpory.

Realizátor projektu

- Město Kyjov

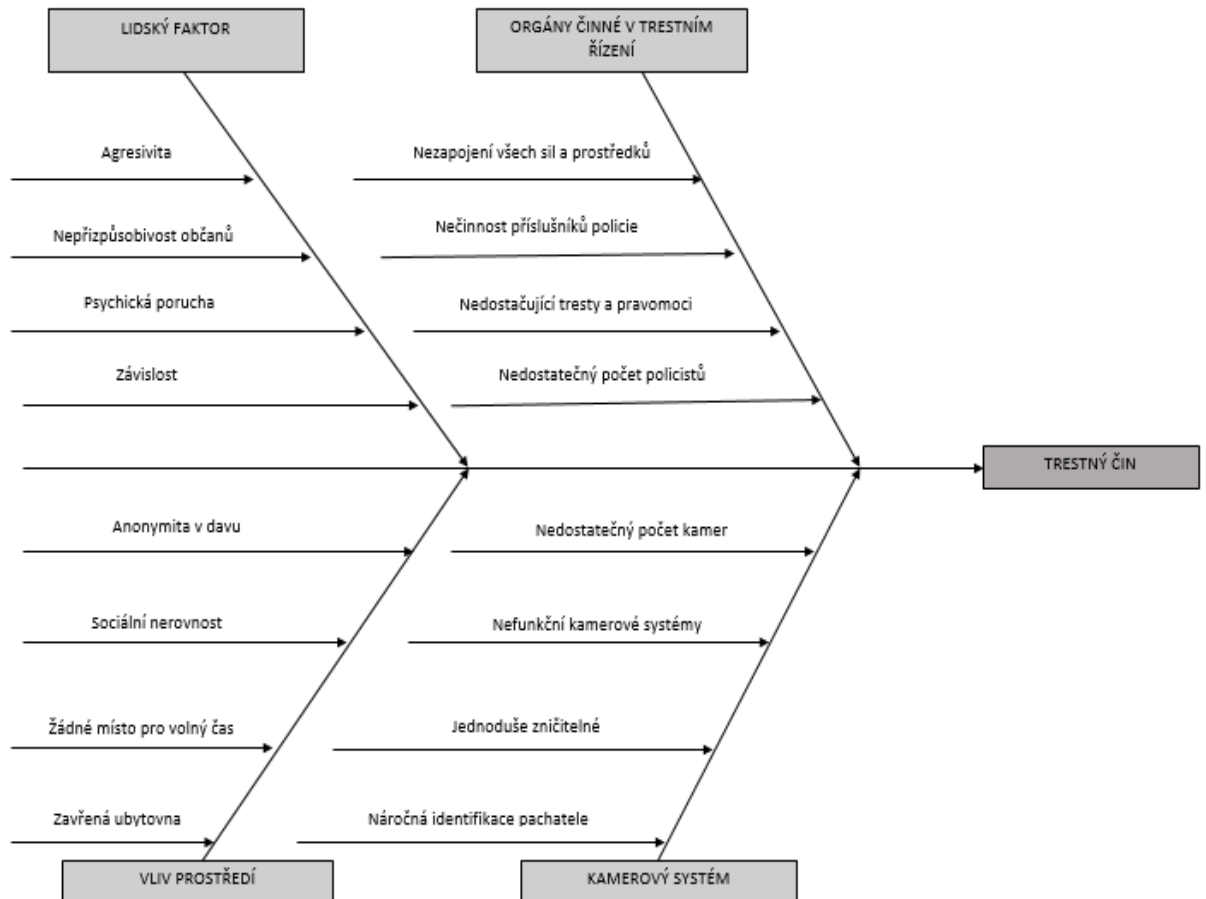
6.2 Posouzení rizik kriminality a jejich minimalizace

V této části kapitoly budou posouzena rizika kriminality ve městě Kyjov za pomoci Ishikawa diagramu. Pomocí této metody budou uvedeny 4 hlavní příčiny páčání trestných činů v rizikové lokalitě uvedené výše. Následně bude navržena minimalizace rizik (Vlastnicestacz, ©2006).

Metoda Ishikawa diagram neboli rybí kost je diagram příčin a následků, jehož cílem je nalezení nejpravděpodobnější příčiny řešeného problému. Diagram vychází z principu, že každý následek (problém) má svou příčinu či kombinaci příčin. Při tvorbě tohoto diagramu se využívá brainstorming, který pomáhá vydefinovat všechny možné (i méně pravděpodobné) příčiny problému, který zrovna řešíme.

Největší výhodou diagramu je rozmanitost použití, snadné zpravování a pochopení. Diagram začíná na pravé straně s následkem, kterému chceme předejít. K následku se připojí

pomyslná „páteř“, které postupně přidáváme větve skrývající jednotlivé příčiny. Na konci každé hlavní větve je uvedena hlavní příčina (Vlastnicestaz, ©2006).

Obrázek 7 Ishikawa diagram (Zdroj: Vlastní)

Příčiny ovlivňující vznik kriminality na autobusovém nádraží v Kyjově:

- Lidský faktor – jedná se o narůstající agresivitu, nepřizpůsobivost občanů, různé závislosti a psychické poruchy.
- Orgány činné v trestním řízení – v tomto případě se jedná o druhý lidský faktor z hlediska nedostačující účasti. Může to být nezapojení všech možných sil a prostředků, nečinnost příslušníků PČR, nedostačující tresty a pravomoci a v našem případě také nedostatečný počet srážníků.
- Vliv okolního prostředí – pachatele může k činu nutit tzv. sociální nerovnost, může ho lákat anonymita v davu a představa, že díky tomu nebude dopaden. Mezi další dvě příčiny patří fakt, že je ubytovna od 7 do 14 zavřená a její obyvatelé nemají jiné místo, kde by efektivně v tuto dobu trávili volný čas.

- Kamerový systém – v první řadě se jedná o nedostatečný počet kamer. Je-li jich dostatek, existuje riziko, že mohou být nefunkční, jsou jednoduše zničitelné a často je náročná identifikace pachatele (zakrytá tvář).

Postupné kroky při řešení problému

Následující část se věnuje návrhům, jak danou situaci řešit podle toho, do které oblasti prevence patří.

Projekty situační prevence

Nejméně časově i finančně nákladným řešením by bylo rozšíření městského kamerového dohlížecího systému o další kameru, která by pomohla lépe monitorovat okolí autobusového nádraží. Město Kyjov má prozatím 11 kamer, z nichž jedna je již na autobusovém nádraží instalována. Jejím účelem je však primárně zachycení samotného nádraží, nikoliv jeho okolí. Pokud by zde kamera přibyla, mohlo by být lépe monitorováno i nejbližší okolí, ve kterém se nachází riziková místa.

Vzhledem k tomu, že město Kyjov má na svém území zřízenou MP je dalším logickým krokem její povolání. MP má pravomoci vykázat tyto osoby z této lokality. V jejich prospěch mluví vyhláška, která zakazuje konzumaci alkoholu na veřejnosti. Současný počet strážníků však neumožňuje intenzivnější dohled, služebna se totiž potýká s nedostatkem pracovníků. Řešením by mohlo být rozšíření strážníků MP. V případě navýšení stavu, by pak mohli být denně vyčleněni dva strážníci, kteří by hlídali situaci pouze v této lokalitě. Urychlením nábory by mohl být motivační jednorázový náborový příspěvek. Do doby, než se tak stane, je krátkodobým řešením angažování bezpečností agentury, která bude situaci u nádraží, zejména v odpoledních a nočních hodinách monitorovat. Součástí týmu jsou také 3 služební psi. Může tedy dojít k jejich nasazení v rizikové lokalitě společně se strážníky.

Jezdím z možných řešení je také zapojení státní policie, která má služebnu v Kyjově. Kyjov jako obec s rozšířenou působností má však velmi rozsáhlé území a jedná se tak o méně reálné a akceptovatelné řešení.

Projekty sociální prevence

Výše uvedená řešení jsou reálně proveditelná, mohou ale vést k tomu, že si tyto osoby zřídí své „tábory“ jinde. Dlouhodobým řešením tohoto problému je zbudování nízkoprahového zařízení, které má za cíl vytvořit podmínky pro smysluplné a účelné trávení volného času. Snahou těchto zařízení je stáhnout rizikové osoby z ulice a odklonit je od nevhodného

prostředí hospod, požívání alkoholu, kouření a experimentování s drogami. Muselo by však být zajištěno oddělení provozu pro mladší a zvláště pro starší klienty.

Cílem je zlepšení kvality života, minimalizování sociálních rizik, předcházení a mírnění rizikového chování. Jak již bylo zmíněno, jde o nabídnutí možnosti trávení volného času. V těchto zařízeních může být také poskytnuta pomoc při zvládání těžkých životních událostí. Může docházet ke spolupráci s dalšími subjekty.

Výraz „nízkoprahovost“ zahrnuje zejména snadnou dostupnost pro všechny klienty. Zařízení umožňuje uživatelům dobrovolně docházet i odcházet. Ke každému klientovi se přistupuje jako k individuální osobnosti, mají právo zůstat v anonymitě a služby se přizpůsobí jejich přáním a potřebám. V žádném případě v těchto centrech nedochází k porušování lidských práv a svobod.

Mezi poskytované služby patří např. kontaktní práce, terapeutické programy, sociální poradenství, doučování, nabídka kroužků a mnoho dalšího.

Materiální a personální zabezpečení projektu

Personální zabezpečení:

- Zástupci města Kyjov.
- Strážníci MP (a jejich psi).
- Zaměstnanci bezpečnostní agentury.
- Příslušníci PČR.
- Vedoucí a pracovníci nízkoprahového zařízení.

Materiální zabezpečení:

- Kamerový systém.
- Jednorázový náborový příspěvek pro MP.
- Budova pro vznik nízkoprahového zařízení a náklady spojené s jeho vedením.

Zdroje

Financování programu je nezbytnou součástí realizace projektu. Bez zabezpečení dostatečných zdrojů na realizaci jednotlivých projektových záměrů vyplývajících z uvedených cílů a opatření se není možné posunout. Při realizaci opatření je třeba využívat vícezdrojové financování, které nabízí možnost, jak finančně zajistit zdroje na realizaci

jednotlivých projektů. Je nezbytné, aby hledání finančních zdrojů probíhalo na všech úrovních projektových záměrů.

Při realizaci jednotlivých opatření Programu prevence kriminality je možné využít následující:

- Veřejné zdroje, které nám nabízí tři možnosti financování, a to ze státního rozpočtu, z rozpočtu kraje a v neposlední řadě z rozpočtu samotných obcí či měst.
- Soukromé zdroje. V tomto případě se jedná především o dary a sponzoring právnických a fyzických osob.
- Zdroje úvěrové. Možností je pak vzít si úvěr přímo od kraje, případně využít zdroje z programů Evropské unie nebo mezinárodních organizací.

7 ANALÝZA PROJEKTOVÝCH RIZIK

Pro analýzu rizik projektu byla zvolena metoda RIPRAN. Jedná se o empirickou metodu, zejména vhodnou pro střední a velké projekty. Jedná se již o třetí verzi, který nově pracuje s registrem rizik a sestavuje časový průběh rizik projektu. Metoda je zaměřena na zpracování analýzy rizik projektu, které je nutno provést před vlastní implementací projektu.

V metodě RIPRAN je celý proces složen z následujících fází:

- Příprava analýzy rizik.
- Identifikace rizika.
- Kvantifikace rizika.
- Odezva na riziko.
- Celkové zhodnocení rizika.

1. Příprava analýzy

Cílem je připravit vše potřebné k provedení analýzy rizik metodou RIPRAN. Je třeba připravit jednotlivé formuláře, sestavit tým pro analýzu rizik a časový plán.

2. Identifikace rizika

Cílem je nalezení Hrozeb a Scénářů. Hrozba je projevem konkrétního nebezpečí. Scénář je děj, který způsobí daná hrozba. Mezi hroznou a scénářem je vztah příčina-důsledek. Zjednodušeně lze říci, že hledáme odpověď na otázku: Co se může v projektu pokazit, když? Jedná se o postup, kdy k hrozbě hledáme možné následky.

HROZBA => SCÉNÁŘ

Tabulka 4 Identifikace rizika (Zdroj: Vlastní)

Pořadové číslo	Hrozba	Scénář	Poznámky
1.	Epidemie	Z důvodu epidemie může dojít k pozastavení projektu, případně k odklonění sil a prostředků, které by jinak byly použity.	
2.	Selhání kamerového systému	Výpadek elektrické energie.	
3.	Nedostatečný počet personálu	Skluž, nedodržení průběžných termínů.	
4.	Neschválení rozpočtu	Při neschválení rozpočtu by se mohlo stát, že projekt buď nebude realizován nebo dojde k jeho výrazné změně.	
5.	Nedostatek finančních prostředků	Nedostatek financí pro zajištění osob a materiálu při realizaci projektu ovlivní jeho funkčnost.	
6.	Nevhodné umístění nízkoprahového zařízení	Nevhodné umístění nízkoprahového zařízení by mohlo vést ke vzniku nových problémů.	
7.	Nedostatek zkušeností	Nedostatek zkušeností může vést ke snížení kvality a efektivnosti celého projektu.	
8.	Nekvalifikovaný personál	Nevhodný výběr osob při realizaci projektu může vést k narušení kvality a efektivnosti projektu.	

3. Kvantifikace rizika

V další části projektové analýzy je provedena kvantifikace rizik za pomoci klasifikačních stupnic. Cílem je ohodnotit pravděpodobnost scénářů, velikost škod (dopad hrozby na projekt) a vyhodnotit míru rizika.

Před samotnou kvantifikací je potřeba stanovit:

Třídy pravděpodobnosti – ty dělíme na pravděpodobnost vysokou (nad 65 %), střední pravděpodobnost (30–65 %) a nízkou (pod 30 %).

Tabulka 5 Třídy pravděpodobnosti (Zdroj: Vlastní)

Vysoká pravděpodobnost	VP	Nad 65 %
Střední pravděpodobnost	SP	30–65 %
Nízká pravděpodobnost	NP	Pod 30 %

Třídy dopadu na projekt – ty se dělí do tří kategorií podle rozsahu dopadu na projekt. Velký dopad, kdy jsou ohroženy cíle projektu a vzniká velká škoda. Střední nepříznivý dopad ohrožuje termíny, dílčí činnosti, což vyžaduje akční zásahy do plánu projektu. Malé dopady pak vyžadují pouze drobné zásahy do plánu projektu a škoda je minimální.

Tabulka 6 Třídy dopadu na projekt (Zdroj: Vlastní)

Velký nepříznivý dopad	VD	Ohrožení cíle projektu, koncového termínu nebo rozpočtu Velké zásahy do plánu projektu
Střední nepříznivý dopad	SD	Ohrožení průběžného termínu Střední zásahy do plánu projektu

Malý nepříznivý dopad	MD	Nepatrné finanční škody projektu Drobné zásady do plánu projektu
------------------------------	----	---

Třídy hodnoty rizika stanovují, zda se jedná o nízkou, střední nebo vysokou hodnotu rizika. Je to kombinace pravděpodobnosti a dopadu na projekt.

Tabulka 7 Třídy hodnoty rizika (Zdroj: Vlastní)

Vysoká hodnota rizika	VHR
Střední hodnota rizika	SHR
Nízká hodnota rizika	NHR

Jak se určuje hodnota rizika můžete vidět v následující tabulce.

$$\text{Hodnota} = \text{pravděpodobnost} \times \text{dopad na projekt.}$$

Akceptovatelné jsou pouze nízké hodnoty rizika!

Tabulka popisující přiřazení třídy hodnoty rizika je zobrazena níže:

Tabulka 8 Tabulka pro přiřazení hodnoty rizika (Zdroj: Vlastní)

	Velký nepříznivý dopad na projekt	Střední nepříznivý dopad na projekt	Malý nepříznivý dopad na projekt
Vysoká pravděpodobnost	VHR	VHR	SHR
Střední pravděpodobnost	VHR	SHR	NHR
Nízká pravděpodobnost	SHR	NHR	NHR

Všechny výše získané hodnoty zapisujeme do původní tabulky, kterou jsme pouze rozšířili o další sloupce – pravděpodobnost, dopad na projekt a hodnota rizika.

Tabulka 9 Akceptovatelná rizika (Zdroj: Vlastní)

Pořadové číslo	Hrozba	Pravděpodobnost	Dopad na projekt	Hodnota rizika	Poznámky
1.	Epidemie	VP	SD	VHR	
2.	Selhání kamerového systému	SP	MD	NHR	
3.	Nedostatečný počet personálu	NP	SD	NHR	
4.	Neschválení rozpočtu	SP	VD	VHR	
5.	Nedostatek financí	SP	SD	SHR	
6.	Nevhodné umístění nízkoprahového zařízení	NP	VD	SHR	
7.	Nedostatek zkušeností	NP	SD	NHR	
8.	Nekvalifikovaný personál	NP	SD	NHR	

Z tabulky výše vyplývá, že mezi neakceptovatelná rizika patří epidemie, neschválení rozpočtu, nedostatek financí a nevhodné umístění nízkoprahového zařízení.

4. Snižování rizika – Na základě informací o nebezpečí připravit opatření, která sníží hodnotu rizika na akceptovatelnou úroveň.

Tabulka 10 Snižování rizika (Zdroj: Vlastní)

Pořadové číslo	Návrhy na opatření	Nová hodnota rizika	Náklady na opatření	Zodpovědnost pro zajištění	Poznámky
1.	Alternativní řešení	NHR	0 Kč	x	Vzhledem k aktuální situaci je potřeba s touto možností počítat. Projekt může být odložen. V případě, že s danou situací počítáme, sníží se dopad na projekt.
2.	Akceptovatelné riziko				
3.	Akceptovatelné riziko				
4.	Mobilizace rezerv	NHR	0 Kč	Město Kyjov	Sjednání financování se sponzory, zajištění darů, veřejná sbírka, snížení nákladů. Sníží se tak dopad na projekt.
5.	Mobilizace rezerv	NHR	0 Kč	Město Kyjov	Sjednání financování se sponzory, zajištění darů, veřejná sbírka, snížení nákladů. Sníží se tak dopad na projekt.

Pořadové číslo	Návrhy na opatření	Nová hodnota rizika	Náklady na opatření	Zodpovědnost pro zajištění	Poznámky
6.	Snížení pravděpodobnosti výskytu scénáře	NHR	0 Kč	Město Kyjov	Pozveme si odborníka, kvalifikovaného pracovníka, který má s výběrem vhodného místa pro nízkoprahové zařízení zkušenosti.
7.	Akceptovatelné riziko				
8.	Akceptovatelné riziko				

5. Celkové zhodnocení rizika: Na základě navržených opatření, došlo ke snížení hodnoty všech hrozeb na hodnotu akceptovatelného rizika a díky tomu je projekt možné uskutečnit.

8 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

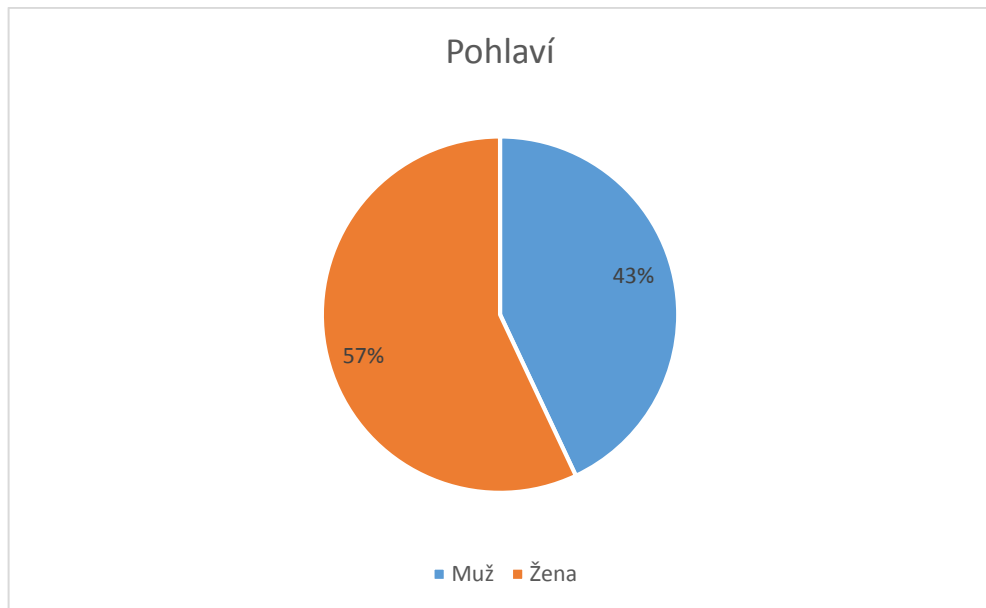
Dotazníkové šetření je jednou z kvantitativních metod výzkumu veřejného mínění, která je využívána jak v sociologii, tak i v psychologii, marketingu, managementu a poradenství. V této diplomové práci slouží jako sociologický průzkum. Dotazníková metoda byla zvolena ke zjištění povědomí o současném vnímání kriminality a státní i MP. Dotazník je zaměřen na obyvatele JMK.

Dotazování respondentů vzhledem k současné epidemiologické situaci probíhalo v online prostředí. Dotazník je vytvořen pomocí serveru [survio.com](https://www.surveymonkey.com), kde jej lze vytvořit rychle, jednoduše a bezplatně. Pro zveřejnění dotazníku a následný sběr dat byl vytvořen přímý odkaz, který jsem následně sdílela pomocí sociální sítě [facebook.com](https://www.facebook.com) a pomocí emailu.

Od dotazovaných zjišťuje nejdříve pohlaví a věk. Poté od respondentů zjišťuje, zda ví, jaké jsou pravomoci státní i MP. Několik otázek je věnováno kriminalitě JMK. V neposlední řadě zjišťuje, zda mají respondenti osobní zkušenost s pácháním trestné činnosti a zda je zajímavá jaká je v jejich okolí kriminalita. Poslední otázka zjišťuje, zda se zájem dětí mění, pokud jim informace z oblasti prevence předává uniformovaný pracovník.

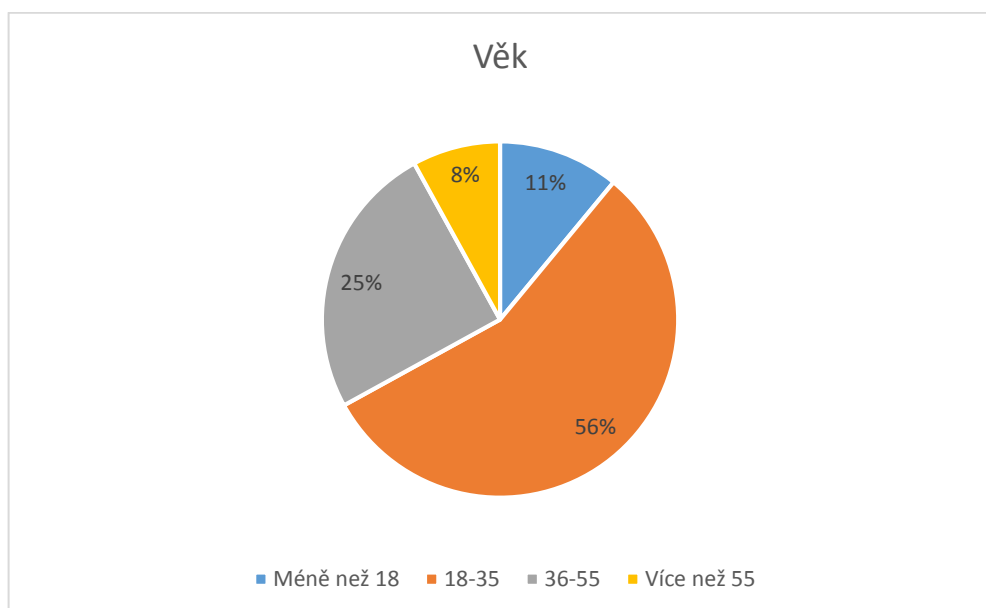
Vytvořený dotazník obsahuje celkem 14 otázek uzavřených otázek, všechny jsou povinné. Dotazník vyplnilo celkem 110 respondentů. Jednotlivé otázky a možnosti odpovědí naleznete v příloze.

Níže jsou výsledky dotazníkového šetření uvedeny ve formě grafů. První dvě otázky jsou všeobecné a jsou zaměřeny na pohlaví a věk.

Graf 7 Dotazníkový graf č. 1 (Zdroj: Vlastní)

Z prvního grafu je patrné, že se mého výzkumu zúčastnilo 57 % žen a 42 % mužů. Z celkového počtu 110 respondentů se tedy jedná o 63 žen a 47 mužů.

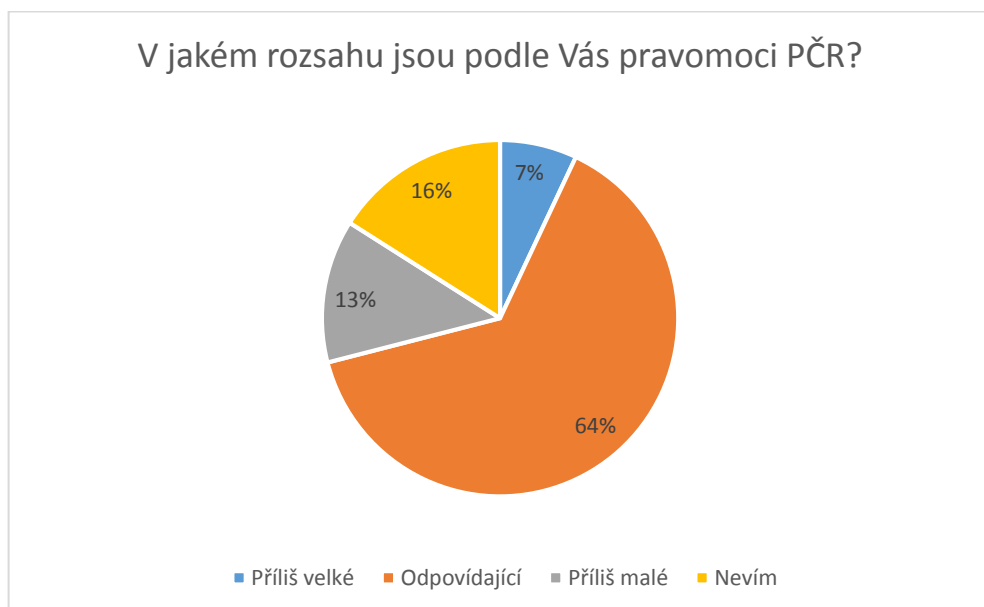
Graf 8 Dotazníkový graf č. 2 (Zdroj: Vlastní)

Otázka č. 2 poukazuje na věkové složení respondentů dotazníku. Největší zastoupení zde má věkové rozhraní 18-35 let v počtu 56 %. Následně je zastoupena věková skupina 36-55 let – 25 % respondentů. 11 % respondentů je ve věku méně než 18 let a 8 % respondentů má více než 55 let.

Graf 9 Dotazníkový graf č. 3 (Zdroj: Vlastní)

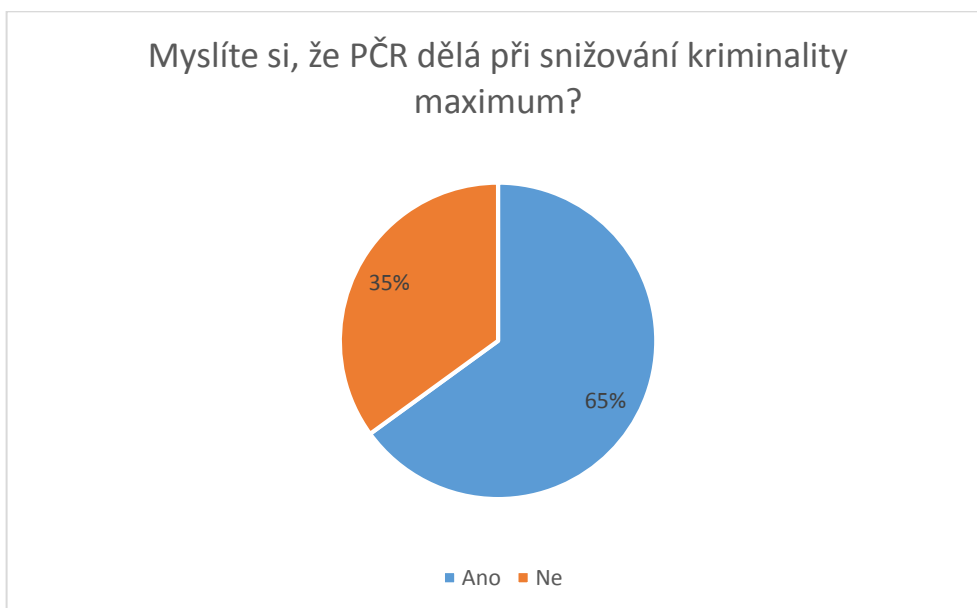
Následující otázka zjišťuje, zda dotazovaní ví, jaké jsou pravomoci PČR. Z grafu je patrné, že více dotazovaných odpovědělo Ano (konkrétně 65 %), zbylých 35 % odpovědělo Ne. U některých respondentů, kteří odpověděli ano, jsem se blíže doptávala, zda mohou pár vyjmenovat. Ve většině případů byla odpověď ochrana bezpečnosti osob a majetku, ochrana veřejného pořádku, kontrola vozidel a oprávnění k prokázání totožnosti.

Graf 10 Dotazníkový graf č. 4 (Zdroj: Vlastní)

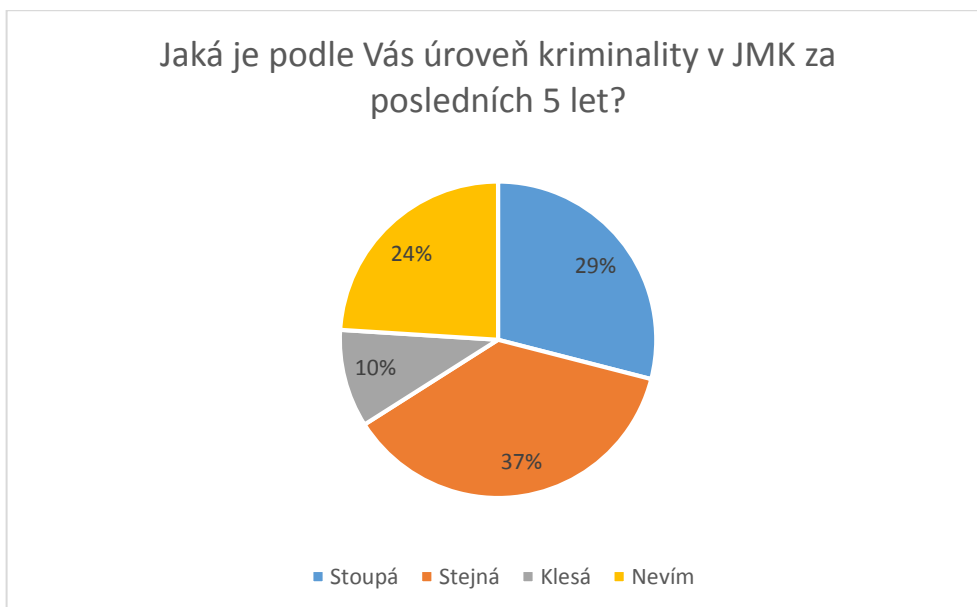
Na čtvrtou otázku – V jakém rozsahu jsou podle Vás pravomoci PČR? – odpovědělo nejvíce dotazovaných (konkrétně 64 %), že jsou pravomoci odpovídající. 13 % respondentů má

pocit, že jsou pravomoci PČR příliš malé a 7 % respondentů si naopak myslí, že jsou příliš velké. 16 % respondentů nemá názor nebo se nezajímá a odpovědělo tedy Nevím.

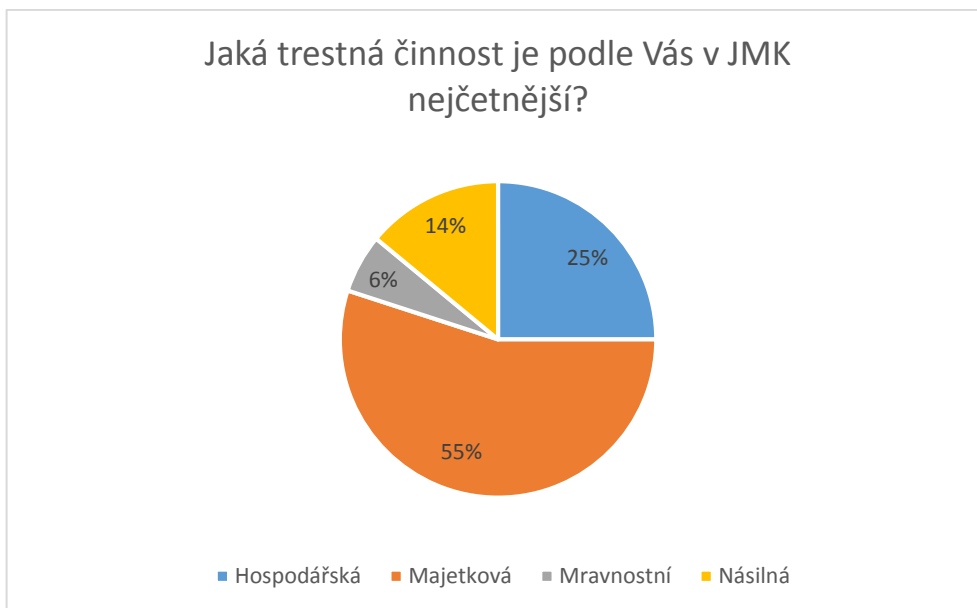
Graf 11 Dotazníkový graf č. 5 (Zdroj: Vlastní)

Z grafu č. 5 vyplývá, že si 65 % respondentů myslí, že policie při snižování kriminality vynakládá maximum úsilí. 35 % dotazovaných je opačného názoru a odpovědělo tedy Ne.

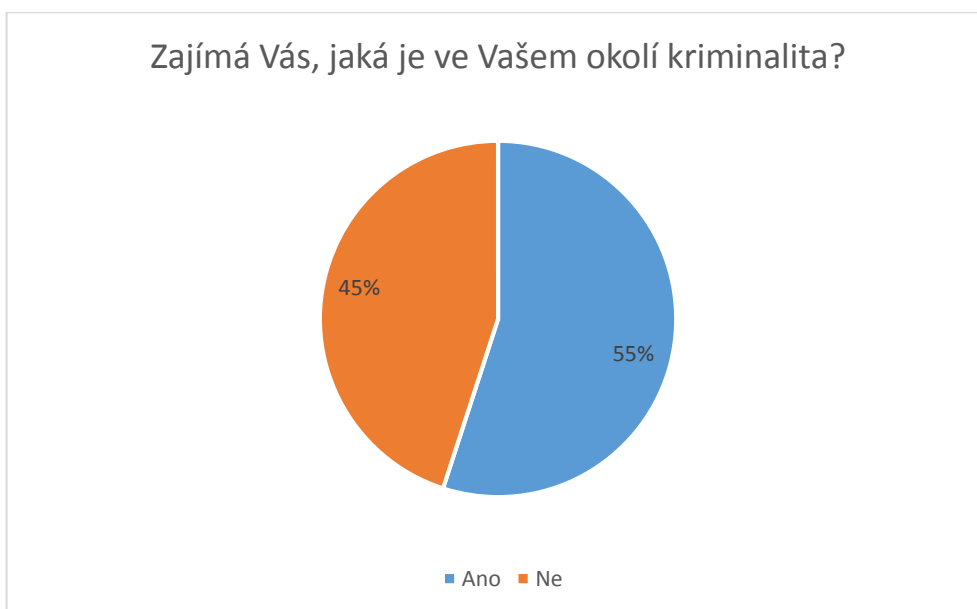
Graf 12 Dotazníkový graf č. 6 (Zdroj: Vlastní)

Šestá otázka zjišťuje, jaká je podle dotazovaných v posledních 5 letech úroveň kriminality v Jihomoravském kraji. Nejvíce respondentů (konkrétně 37 %) si myslí, že je kriminalita stále stejná. 29 % respondentů to vidí negativně a uvedlo tedy, že stoupá. 24 % oslovených nemá žádný názor a zbylých 10 % věří, že kriminalita klesá.

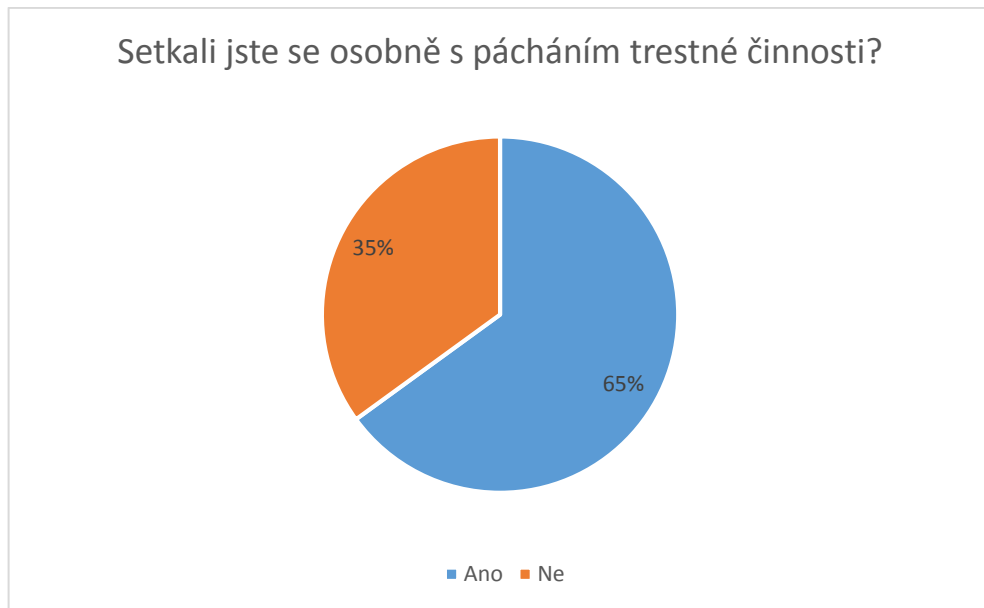
Graf 13 Dotazníkový graf č. 7 (Zdroj: Vlastní)

Otázka č. 7 zkoumá, zda mají povědomí o tom, který druh trestné činnosti má v JMK největší zastoupení. 55 % respondentů správně odpovědělo, že se jedná o majetkovou kriminalitu. 25 % pak odpovědělo, že se jedná o kriminalitu hospodářskou, 14 % zvolilo kriminalitu násilnou a 6 % mravnostní.

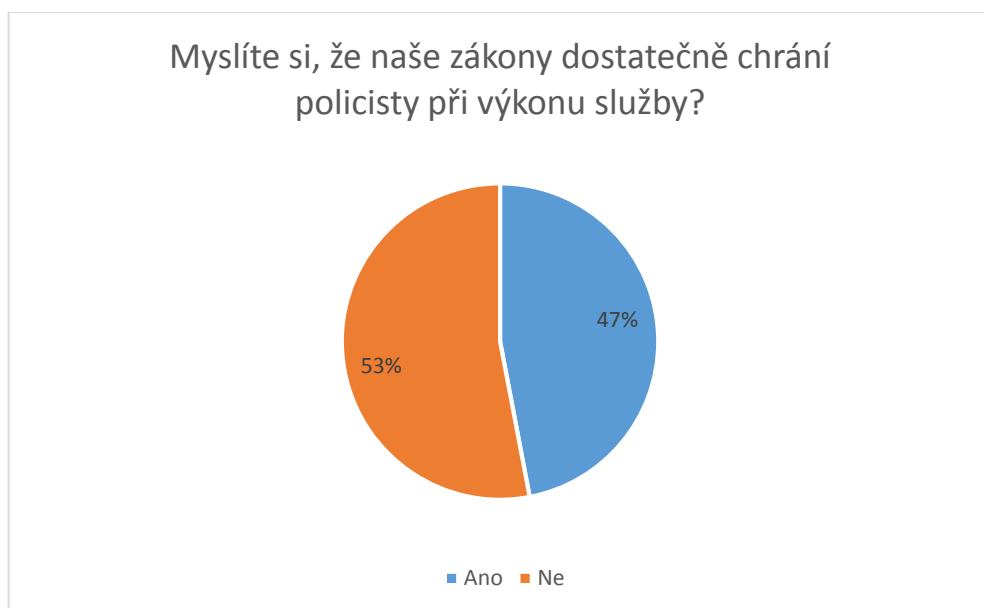
Graf 14 Dotazníkový graf č. 8 (Zdroj: Vlastní)

Z grafu č. 8 lze vyčíst, že 55 % respondentů se zajímá, jaká je v okolí jejich bydliště kriminalita. Zbýlých 45 % kriminalitu ve svém okolí neřeší.

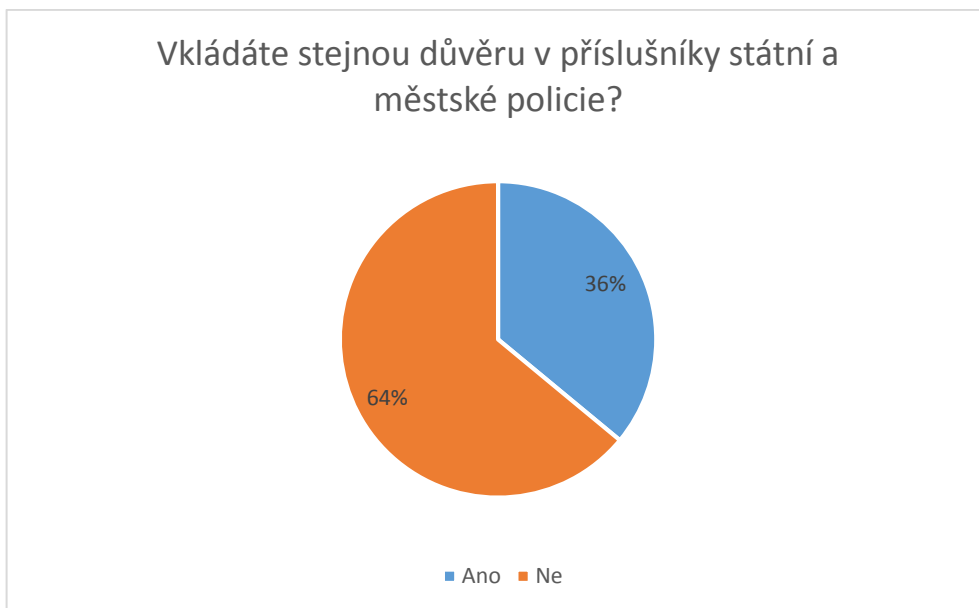
Graf 15 Dotazníkový graf č. 9 (Zdroj: Vlastní)

Na otázku, zda se respondenti osobně setkali s páčáním trestné činnosti, odpovědělo k mému překvapení 65 % Ano. Zbýlých 35 % nemá s páčáním trestné činnosti žádnou osobní zkušenost.

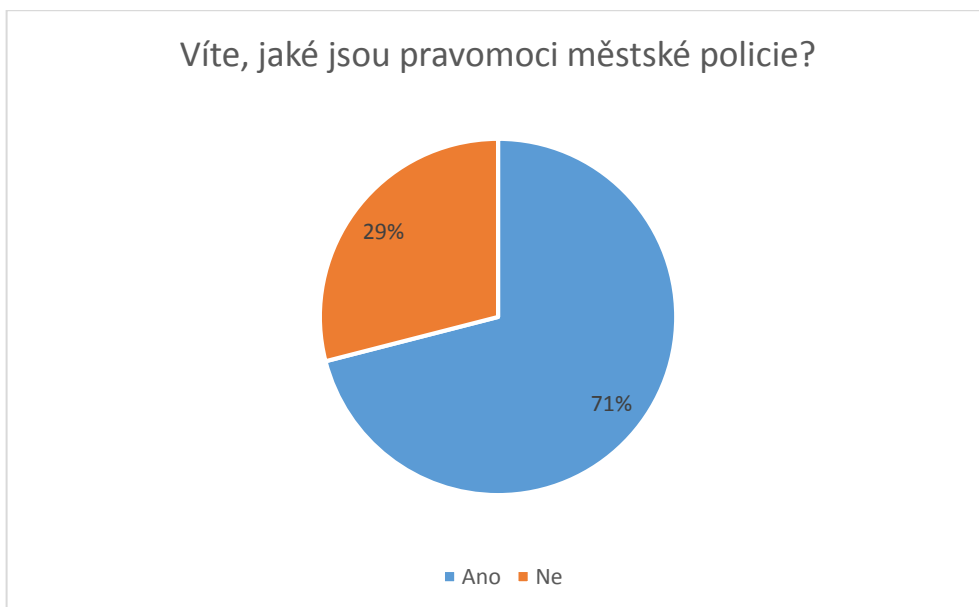
Graf 16 Dotazníkový graf č. 10 (Zdroj: Vlastní)

Otázka č. 10 zjišťuje, zda si dotazovaní myslí, že naše zákony dostatečně chrání policisty při výkonu služby. Více než polovina respondentů (konkrétně 53 %) odpověděla, že si ne-myslí, že naše zákony dostatečně chrání policisty při výkonu služby, zbylých 47 % odpovědělo, že Ano.

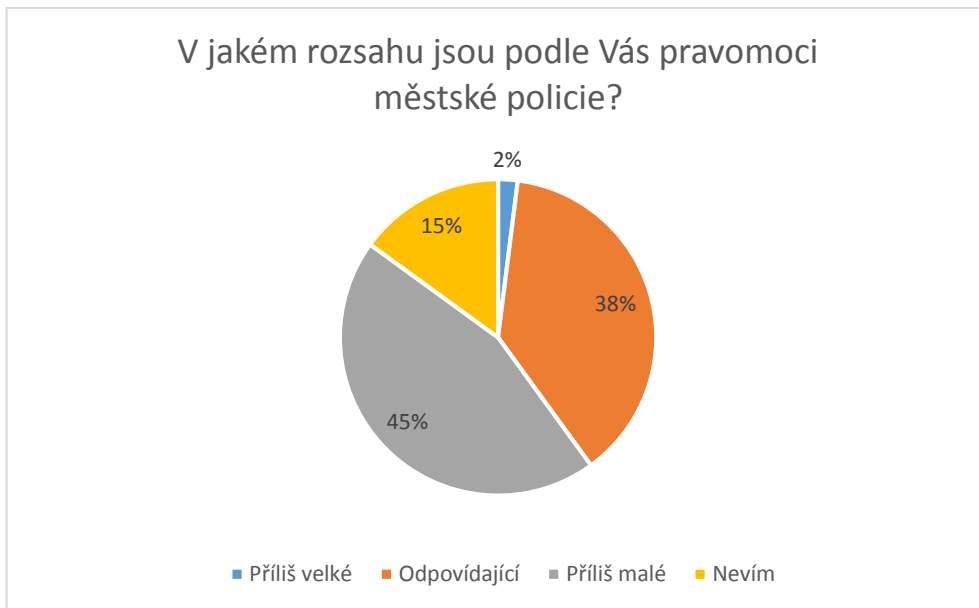
Graf 17 Dotazníkový graf č. 11 (Zdroj: Vlastní)

Předchozí otázka je jednou ze tří, které se věnují také MP. První z nich zjišťuje, zda lidé vkládají stejnou důvěru v příslušníky státní a MP. Více respondentů – 64 % - odpovědělo, že Ano. Zbýlých 36 % odpovědělo na danou otázku Ne, což ve výsledku znamená, že 70 ze 110 respondentů MP nevěří.

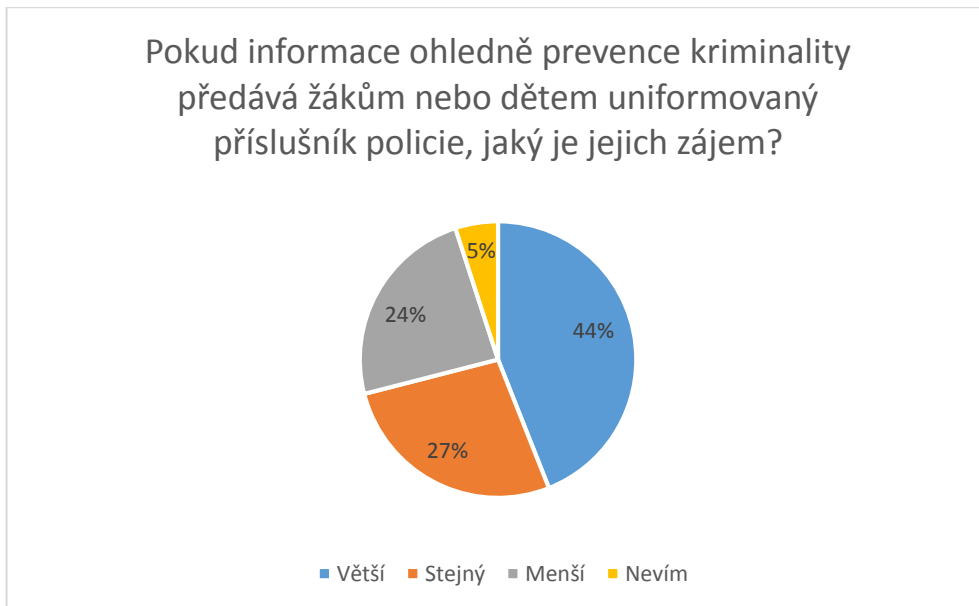
Graf 18 Dotazníkový graf č. 12 (Zdroj: Vlastní)

Z dvanáctého grafu vyplývá, že 71 % dotazovaných ví, jaké jsou pravomoci MP. Zbýlých 29 % nemá tušení. Stejně jako u otázky č. 4 jsem pár respondentů, kteří odpověděli ano, poprosila, zda by mi mohli pár vyjmenovat. Zde se opakovali typu kontrola parkování, ochrana veřejného pořádku a kontrola dodržování městských (či obecních) vyhlášek.

Graf 19 Dotazníkový graf č. 13 (Zdroj: Vlastní)

Z předposledního grafu vyplývá, že se téměř polovina (konkrétně 45 %) respondentů domnívá, že pravomoci MP jsou příliš malé. 38 % respondentů uvedlo, že jsou dle jejich názoru odpovídající. 15 % se o danou problematiku nezajímá a zbylé 2 % jsou toho názoru, že jsou jejich pravomoci příliš velké.

Graf 20 Dotazníkový graf č. 14 (Zdroj: Vlastní)

Poslední otázkou v dotazníkovém šetření jsem se snažila zjistit, zda budí podle názorů veřejnosti uniformovaný příslušník větší zájem o informace při preventivních aktivitách. V reálu se jedná o to, zda věří, že pokud preventivní aktivity provádí uniformovaný příslušník PČR, děti se zajímají, vnímají a tím pádem si z preventivní aktivity odnesou to

podstatné. 44 % dotazovaných věří, že jejich zájem bude větší, 27 % respondentů si myslí, že jejich zájem bude stejný a 24 % si naopak myslí, že jejich zájem bude menší. Pouhých 5 % dotazovaných nemá na danou otázku názor a odpovědělo Nevím.

Shrnutí dotazníku:

- Do dotazníkového šetření se zapojilo více žen.
- Největší množství respondentů bylo v rozmezí 18-35 let.
- Většina dotazovaných ví, jaké jsou pravomoci jak PČR, tak i MP. Pravomoci státní policie jsou podle většiny z nich odpovídající.
- Pravomoci MP jsou naopak dle odpovědí nedostačující, což zřejmě respondenty vede k tomu, že nekládají stejnou důvěru v PČR a MP.
- Respondenti věří, že policisté pro předcházení trestné činnosti vynakládají maximální úsilí.
- Nejvíce respondentů si myslí, že úroveň kriminality je buď stejná nebo stoupá.
- Většina dotazovaných správně odpověděla, že v JMK je nejčastější kriminalita majetková.
- Pozitivní je, že více respondentů zajímá, jaká je v jejich okolí kriminalita a že je více těch, kteří nemají s trestnou činností osobní zkušenost.
- Větší část respondentů si nemyslí, že naše zákony dostatečně chrání policisty při výkonu služby a zároveň věří, že je uniformovaný příslušník pro naše děti stále vzorem.

ZÁVĚR

Jak již bylo mnohokrát zmíněno, práce se věnovala úloze PČR v systému prevence kriminality. Kriminalita je totiž stále se rozvíjícím nežádoucím jevem společnosti, která je povinna na tuto hrozbu aktivně reagovat.

Hlavním záměrem této práce bylo vytvořit projekt prevence kriminality na nebezpečnou situaci ve městě Kyjov, posoudit jednotlivá rizika a tato rizika následně minimalizovat, v lepším případě eliminovat.

Diplomová práce je rozdělena na dvě části – část teoretickou a praktickou. V teoretické části je nejdříve sepsán historický vývoj PČR, dříve četnictva. Dále je zde blíže rozebrána organizace a řízení PČR, počínaje policejním prezidiem, přes útvary s působností na celém území ČR až po jednotlivá krajská ředitelství. Část práce je také věnována etickému kodexu, jednotlivým službám a mezinárodní policejní spolupráci. Následně se přesouváme k samotné prevenci kriminality a k vymezení základních pojmů této problematiky. Od systému prevence kriminality, jednotlivých úrovní preventivních aktivit přes subjekty a objekty prevence kriminality se dostáváme k samotné policejní prevenci, na kterou je vlastně většina práce zaměřena. Teoretickou část práce zakončuje kapitola o preventivních programech, kde je vysvětleno, jak preventivní programy vznikají a jaké preventivní projekty se u nás za posledních 5 let uskutečnily.

Praktická část práce je rozdělena do pěti kapitol, přičemž poslední tři jsou věnovány samotnému projektu. Nejdříve je zde charakterizován JMK a v něm je provedena analýza současného stavu kriminality. Pro srovnání je uveden a analyzován vývoj kriminality od roku 2016 do roku 2020. Další navazující kapitola je věnována preventivním programům již uskutečněných přímo JMK. Celá práce pak vrcholí projektem, který byl vytvořen na nežádoucí situaci v okolí autobusového nádraží ve městě Kyjov, které se nachází v JMK. Popis bezpečnostní situace mi poskytl náhled jednotlivých problémů a rizik, která je potřeba řešit. Ta byla posouzena metodou Ishikawa diagramu, který nám přinesl jak přehled jednotlivých rizik, tak možné způsoby jejich minimalizace. O tom, zda je tento projekt možné realizovat, jsme se přesvědčili díky analýze projektových rizik RIPRAN. Pomyslným vrcholem celé práce je dotazníkové šetření, které zjišťuje, jak vnímají obyvatelé úlohu policistů a jejich prevenci na území JMK.

Z diplomové práce vyplývají následující přínosy:

Diplomová práce může z teoretického hlediska sloužit jako materiál k samostudiu či prohloubení znalostí ohledně PČR a její role v prevenci kriminality v oboru ochrany obyvatelstva. Vzhledem ke konkrétnímu zaměření na JMK, může sloužit občanům tohoto kraje jako zdroj ucelených informací o vývoji kriminality a jejím současném stavu. V projektové části práce pak došlo k vymezení příčin ovlivňujících vznik kriminality v rizikové oblasti ve městě Kyjov, které mohou sloužit městu jako prvotní náhled do dané problematiky. Hlavním přínosem mé práce shledávám jednotlivé návrhy a opatření plynoucí z projektu, které pomohou vyřešit tíživou situaci města nejen z krátkodobého, ale i z dlouhodobého hlediska, což povede ke zvýšení pocitu bezpečí a spokojenosti obyvatel města.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Celostátní útvary, 2021. Útvary s působností na celém území ČR [online]. 1 [cit. 2021-7-26]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/utvary-s-pusobnosti-na-celem-uzemi-cr-312510.aspx>

CLARKE, R. V. G. a ECK, JOHN E, 2010. *Analýza kriminality v 60 krocích*. Praha: Otevřená společnost. 141 s. ISBN 978-80-87110-22-5.

Český statistický úřad, 2017. Kriminalita v Jihomoravském kraji v roce 2016 [online]. Brno: Krajská správa ČSÚ [cit. 2021-7-26]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xb/kriminalita-v-jihomoravskem-kraji-v-roce-2016>

Český statistický úřad, 2018. Kriminalita v Jihomoravském kraji v roce 2017 [online]. Brno: Krajská správa ČSÚ [cit. 2021-7-26]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xb/kriminalita-v-jihomoravskem-kraji-v-roce-2017>

Český statistický úřad, 2019. Kriminalita v Jihomoravském kraji v roce 2018 [online]. Brno: Krajská správa ČSÚ [cit. 2021-7-26]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xb/kriminalita-v-jihomoravskem-kraji-v-roce-2018>

Český statistický úřad, 2020. Kriminalita v Jihomoravském kraji v roce 2019 [online], 2020. Brno: Krajská správa ČSÚ [cit. 2021-7-26]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xb/kriminalita-v-jihomoravskem-kraji-v-roce-2019>

Český statistický úřad, 2021. Kriminalita v Jihomoravském kraji v roce 2020 [online]. Brno: Krajská správa ČSÚ [cit. 2021-7-26]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xb/kriminalita-v-jihomoravskem-kraji-v-roce-2020>

DUFKOVÁ, Ivana a Jiří ZLÁMAL, 2005. *Policie a profesní etika se zaměřením na etický kodex Policie České republiky*. Praha: [Střední policejní škola Ministerstva vnitra]. ISBN 80-239-5689-2.

FELSON, Marcus a Boba, RACHEL, 2010. *Crime and everyday life*. 4th ed. Thousand Oaks, California: SAGE Publications, 251 s. ISBN 978-1-4129-3633-0.

FIRSTOVÁ, Jana, Eduard BRUNA a David ZÁMEK, 2017. *Prevence kriminality v teorii a praxi*. Hodonín: Evropský ústav práva a soudního inženýrství. ISBN 978-80-906601-4-4.

HOLAS, Jakub a Kazimír VEČERKA, 2013. *Stát a občan v prevenci kriminality*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). ISBN 978-80-7338-137-0.

HRUŠKA TVRDÝ, Lubor, Radek FUJAK a Jiří ŠEVČÍK, 2016. *Mapy budoucnosti – moderní nástroj ke zvýšení efektivity a kvality výkonu veřejné správy v oblasti prevence kriminality založený na analýze a predikci kriminality*. Moravská Ostrava: Accendo při vědecko-výzkumném ústavu Accendo – Centrum pro vědu a výzkum, z.ú. ISBN 978-80-87955-06-2.

CHARBUSKÝ, Miloš a Jan STEJSKAL, 2010. Prostřednictvím Community policing k občanům. *Moderní obec: odborný časopis pro veřejnou správu*. Praha: Economia, 16(2), s. 31. ISSN 1211-0507. Dostupné také z: <https://moderniobec.cz/prostrednictvim-community-policing-k-obcanum>.

Kyjov, 2017. Město pro život i návraty [online]. Kyjov [cit. 2021-7-27]. Dostupné z: <https://www.mestokyjov.cz/>

JEŽKOVÁ, Zuzana, 2013. Projektové řízení: jak zvládnout projekty. Kuřim: Akademické centrum studentských aktivit. ISBN 978-80-905297-1-7

Jihomoravský kraj [online], 2020. Brno [cit. 2021-7-26]. Dostupné z: <https://www.jmk.cz/>

Koncepce prevence kriminality Jihomoravského kraje na období 2017–2021, 2017. Krajský úřad Jihomoravského kraje, Odbor školství.

KOVAŘÍK, Zdeněk a Pavel KREJČÍ, 2012. *Spolupráce policie ČR s veřejností: (v názorech a postojích občanů a řídicích pracovníků policie)*. Brno: Tribun EU. Knihovnicka.cz. ISBN 978-80-263-0099-1.

Kvalita/procesní řízení, ©2021. *Vlastnicestac* [online]. Brno [cit. 2021-7-26]. Dostupné z: <https://www.vlastnicesta.cz/metody/ishikawa-diagram-1/>

MATOUŠEK, Oldřich a Andrea MATOUŠKOVÁ, 2011. *Mládež a delikvence: možné příčiny, struktura, programy prevence kriminality mládeže*. Vyd. 3., aktualiz. Praha: Portál. ISBN 9788073678258.

MICHÁLEK, Luděk, 2012. *Přehled informačních systémů využívaných službou kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze. ISBN 978-80-7251-386-4.

NAGY, Veronika, 2019. Crime prevention, migration control and surveillance practices: welfare bureaucracy as mobility deterrent. First published. London: Routledge, Taylor & Francis Group. x, 191 stran. ISBN 978-0-8153-9666-6.

ONDICOVÁ, Magdaléna a Samuel UHRIN, 2012. *Prevenca kriminality*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-405-3.

PILÁT, Miroslav, 2015. *The program of crime prevention and social pathology in the Czech republic: chosen historical aspects* [online]. Faculty of Public Policies, Silesian University in Opava: Institute of Public Administration and Regional Policy, s. 53-75 [cit. 2021-7-26].

Policie České republiky a její úloha v prevenci kriminality, 2014. Pardubice. Bakalářská práce. Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko- správní.

Policie České republiky: Police of the Czech Republic, 2016. Praha: Policejní prezidium České republiky. ISBN 978-80-270-0663-2.

Policie České republiky: Police of the Czech Republic, 2017. 2. vydání. Praha: Policejní prezidium České republiky. ISBN 978-80-270-0664-9.

Policie České republiky: Pomáhat a chránit [online], 2021. Praha: MVČR [cit. 2021-7-23]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/policie-cr.aspx>

Policie České republiky: Muzeum policie, Historie policie a četnictva [online], 2021. Praha: MVČR [cit. 2021-7-23]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/historie-policie-a-cetnictva.aspx>

PRŮŠA, Aleš, 2014. Jak předcházet kriminalitě? Důležitá je prevence: bezpečnost. *Veřejná správa*, 25(20), s. 22-23. ISSN 1213-6581.

SCHNEIDER, Stephen, ©2010. *Crime prevention: theory and practice*. Boca Raton: CRC Press. ISBN 978-1-4200-6214-4.

Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020, 2016. *Prevence se musí vyplatit* [online]. 60 [cit. 2021-7-26]. Dostupné z: [file:///C:/Users/Luk%C3%A1%C5%A1/Downloads/Strategie%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Luk%C3%A1%C5%A1/Downloads/Strategie%20(1).pdf)

SVATOŠ, Roman, 2016. *Prevence kriminality*. Druhé aktualizované vydání. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z.ú.. ISBN 978-80-7556-009-4.

Typy projektů prevence kriminality [online], 2007. Ministerstvo vnitra: odbor prevence kriminality, 38 [cit. 2021-7-27]. Dostupné z: [typy-projektu-PK.pdf](#)

Úplné znění zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky: Úplné znění zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich; Úplné znění zákona č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích, 2019. Vydání: patnácté. Praha: Armex Publishing s.r.o. Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-87451-65-6.

Úplné znění zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii: Úplné znění zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich; Úplné znění zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, 2018. Vydání: čtrnácté. Praha: Armex Publishing. Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-87451-58-8.

VEČERKA, Kazimír, 2011. *Ohrožená mládež mezi prevencí a represí.* Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). ISBN 978-80-7338-118-9.

VOKUŠ, Jiří, 2010. *Policie České republiky: Police of the Czech Republic: pomáhat a chránit.* Praha: Policejní prezidium České republiky. ISBN 978-80-254-6098-6.

ZAPLETAL, Josef a kol, 2010. *Prevence kriminality [elektronický zdroj].* [Brno: Masarykova univerzita. Středisko pro pomoc studentům se specifickými nároky].

ZOUBKOVÁ, Ivana, 2011. *Kriminologický slovník.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-312-4.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

aj. a jiné

apod. a podobně

atd. a tak dále

č. číslo

ČR Česká republika.

JMK Jihomoravský kraj.

MP Městská policie.

PČR Policie České republiky.

TČ Trestný čin.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Organizační schéma PČR (Policie ČR, ©2021).....	17
Obrázek 2 Subjekty zapojené do prevence kriminality (Policie České republiky a její úloha v prevenci kriminality, 2014).....	31
Obrázek 3 Systém prevence kriminality (MVČR, ©2021)	32
Obrázek 4 Jihomoravský kraj na mapě (Wikipedia, ©2011)	44
Obrázek 5 Registrované trestné činy v Jihomoravském kraji (ČSÚ, ©2021)	46
Obrázek 6 Registrované trestné činy v Jihomoravském kraji (ČSÚ, ©2021)	47
Obrázek 7 Ishikawa diagram (Zdroj: Vlastní)	64

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Preventivní projekty za posledních 5 let (Zdroj: Vlastní)	40
Tabulka 2 Základní informace o JMK (Zdroj: Vlastní).....	44
Tabulka 3 Index kriminality (Zdroj: Vlastní)	48
Tabulka 4 Identifikace rizika (Zdroj: Vlastní).....	69
Tabulka 5 Třídy pravděpodobnosti (Zdroj: Vlastní).....	70
Tabulka 6 Třídy dopadu na projekt (Zdroj: Vlastní)	70
Tabulka 7 Třídy hodnoty rizika (Zdroj: Vlastní)	71
Tabulka 8 Tabulka pro přiřazení hodnoty rizika (Zdroj: Vlastní)	71
Tabulka 9 Akceptovatelná rizika (Zdroj: Vlastní)	72
Tabulka 10 Snižování rizika (Zdroj: Vlastní).....	73

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Trestné činy v Jihomoravském kraji (ČSÚ, ©2021)	46
Graf 2 Vývoj kriminality 2016-2020 (ČSÚ, ©2021).....	49
Graf 3 Vývoj majetkové kriminality (ČSÚ, ©2021)	50
Graf 4 Vývoj hospodářské kriminality (ČSÚ, ©2021).....	51
Graf 5 Vývoj násilné kriminality (ČSÚ, ©2021).....	52
Graf 6 Vývoj mravnostní kriminality (ČSÚ, ©2021).....	53
Graf 7 Dotazníkový graf č. 1 (Zdroj: Vlastní)	76
Graf 8 Dotazníkový graf č. 2 (Zdroj: Vlastní)	76
Graf 9 Dotazníkový graf č. 3 (Zdroj: Vlastní)	77
Graf 10 Dotazníkový graf č. 4 (Zdroj: Vlastní)	77
Graf 11 Dotazníkový graf č. 5 (Zdroj: Vlastní)	78
Graf 12 Dotazníkový graf č. 6 (Zdroj: Vlastní)	78
Graf 13 Dotazníkový graf č. 7 (Zdroj: Vlastní)	79
Graf 14 Dotazníkový graf č. 8 (Zdroj: Vlastní)	79
Graf 15 Dotazníkový graf č. 9 (Zdroj: Vlastní)	80
Graf 16 Dotazníkový graf č. 10 (Zdroj: Vlastní)	80
Graf 17 Dotazníkový graf č. 11 (Zdroj: Vlastní)	81
Graf 18 Dotazníkový graf č. 12 (Zdroj: Vlastní)	81
Graf 19 Dotazníkový graf č. 13 (Zdroj: Vlastní)	82
Graf 20 Dotazníkový graf č. 14 (Zdroj: Vlastní)	82

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazník

Příloha P II: Názory obyvatel

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Jste:

- Muž
- Žena

Kolik je Vám let?

- Méně než 18
- 18-35
- 16-55
- Více než 55

Víte, jaké jsou pravomoci Policie ČR?

- Ano
- Ne

V jakém rozsahu jsou podle Vás pravomoci policie ČR?

- Příliš velké
- Odpovídající
- Příliš malé
- Nevím

Myslíte si, že Policie ČR dělá při snižování kriminality maximum?

- Ano
- Ne

Jaká je podle Vás úroveň kriminality v Jihomoravském kraji za posledních 5 let?

- Stoupá
- Stejná
- Klesá
- Nevím

Jaká trestná činnost je podle Vás v Jihomoravském kraji nejčtetnější?

- Hospodářská
- Majetková
- Mravnostní
- Násilná

Zajímá Vás, jaká je ve Vašem okolí kriminalita?

- Ano
- Ne

Setkali jste se osobně s páčáním trestné činnosti?

- Ano
- Ne

Myslíte si, že naše zákony dostatečně chrání policisty při výkonu služby?

- Ano
- Ne

Vkládáte stejnou důvěru v příslušníky státní a městské policie?

- Ano
- Ne

Víte, jaké jsou pravomoci městské policie?

- Ano
- Ne

V jakém rozsahu jsou podle Vás pravomoci městské policie?

- Příliš velké
- Odpovídající
- Příliš malé
- Nevím

Pokud informace ohledně prevence kriminality předává žákům nebo dětem uniformovaný příslušník policie ČR, jaký je jejich zájem?

- Větší
- Stejný
- Menší
- Nevím

PŘÍLOHA PII: NÁZORY OBYVATEL

Jaká je podle Vás bezpečnostní situace v okolí autobusového nádraží?

Dotazovaný číslo (dále jen „č.“) 1:

„Fet'áci už se ani nestydí si to píchat odpoledne. Hospodu u autobusáku bych zavřela. Tam je jehla běžná záležitost. Ožralci jsou jen slabý odvar. Chudáci, kdo tam bydlí.“

(Paní J. CH.)

Dotazovaný č. 2:

„Už je na čase s tím něco dělat. I mládež se bojí v odpoledních hodinách. Spoustu dětí jezdí z nádraží po tréninku domů a každý má obavy a strach. Obtěžují žebráním peněz a jiných věcí cestující i nakupující. Je to o strach.“

(Paní K. Š.)

Dotazovaný č. 3:

„Ten večer kdy se střílelo, to byl jen vrchol, kam to u autobusáku už delší dobu směřuje.“

(Pan L. R.)

Dotazovaný č. 4:

„No já už byla nervózní, zda se to bude řešit, do Lidlu chodit to už je se strachem a nástupiště č. 13, tam nastupují děti i s dcerou, vracejí se ze školy. Je to tam už o život!“

(Paní K. Š.)

Dotazovaný č. 5:

„Syn se tam bojí chodit na autobus a musím pro něho jezdit.“

(Paní V. B.)

Dotazovaný č. 6:

„Čekat na autobusovém nádraží večer je horor, nemají zábrany, co si dovolit. Včera napadla skupinka mladých paní – nadávali jí, že je stará, tlustá atd.“

(Paní M. N.)